

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXVI Ч. 68. ДЖЕРЗІ-СІТІ І НЬО-ІОРК. ВІВТОРОК, 27-ГО БЕРЕЗНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, MARCH 27, 1979 No. 68. VOL. LXXXVI.

ПОНОВНІ ПРИРЕЧЕННЯ ВІРНОСТІ ІДЕАЛАМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЕННЯ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ СИЛ ДЛЯ ЇХ ЗДІЙСНЕННЯ СУПРОВОДИЛИ НА ВІЧНИЙ СПОЧИНОК 4-ГО ГОЛОВУ ПУН СВ. П. Д-РА ДЕНИСА КВІТКОВСЬКОГО

Детройт/Бавнд Брук (Н. Н.). — Поновні приречення вірності ідеалам українського визволення та нові зусилля в мобілізації всіх українських самостійницьких сил для здійснення цих ідеалів були головним мотом багатьох виступів під час траурних урочистостей, що ними велика українська громада в Детройті і Бавнд Бруку прощала та супроводила на вічний спочинок померлого попереднього четверга, 15 березня 1979 року, в Детройті, четвертого з черги Голови Проводу Українських Націоналістів, сл. п. д-ра Дениса Квітковського.

Сл. п. д-р Денис Квітковський

Кінцевий акт цих траурних урочистостей відбувся минулої суботи, 24-го березня, в „Українському Пантеоні“ на американській землі в Осередку Української Православної Церкви в Америці, спочатку в Церкві-пам'ятнику й опісля на українському православному цвинтарі побіч і, кінці, під час трізни в одному із поближких готелів.

Почався цей кінцевий акт похоронної врочистості зупинкою Святого Літургією, яку відправив у Церкві-пам'ятнику первісних Української Православної Церкви в Америці і Української Автокефальної Православної Церкви, Блаженніший Митрополит Мстислав, у сослуженні численного духовенства та з участю хору. По середині церкви була приміщена до половини відкрита домовина з тлінними останками Покійного, біля якої хорунжі з Об'єднання Ветеранів Українського Ресистансу та інших ветеранських організацій тримали прапори і біля якої була почесна стійка, на якій змінялися члени ПУН та провіні длачі Організації Українських Націоналістів і Організації Державного Відродження України. Біля домовини стояла дружина Покійного д-ра Марія Квітковська із сином Остапом та його дружиною, а церкву по береги заповнили переважно представники багатьох крайових українських організацій і установ з Америки, Канади та інших країн вільного світу. Під час св. Літургії прощав Покійного в останню дорогу Митрополит Мстислав. Стердивши факт, що на цвинтарі біля Церкви-пам'ятника покладені вже на вічний спочинок люди з усієї широкої України, які вславилися своїми ділами в змаганні до тієї самої мети, до якої все своє життя змагав і для якої працював Покійний: щоб Україна була вільна і незалежна. Власне ціми ділами та працею цілого свого життя вславився і Покійний. Владика Митрополит згадав, що в цьому приблизно часі минулого року він з Покійним та його дружиною пані Марією їздив до Роттердама, щоб там поклініти пам'яті та покласти вінок на могилу першого голови ПУН, сл. п. полковника Євгена Коновальця. Закінчив Владика своє слово прощанням Покійного,

як члена Ради Митрополі, члена Опікунчої Ради та вірного сина Української Православної Церкви.

Після слова Владика Митрополита і опісля паннахили та останнього „Вічна пам'ять“, відбулося останнє прощання привнян з Покійним, після чого закріто домовину, прикріто її українським національним прапором та на плечах друзів Покійного з ПУН і ОУН винесено уже у справді останню дорогу на цвинтар. Сотні громадян, переважно — як уже згадано — представників організацій і установ, з прапорами, ветеранами та Родиною, Владикою і духовенством у перших рядах, супроводили тлінні останки Покійного на вічний спочинок недалеко ще відносно свіжої могили його попередника, після сл. п. полк. Євгена Коновальця і сл. п. полк. Андрія Мельника третього з черги Голови ПУН, сл. п. Олега Штуля-Жлановича. Ще коротка релігійна відправа, ще раз „Вічна пам'ять“ і традиційне „Видиш, брате мій...“ та останнє прощання, що його над відкритою могилою виголосили дотеперішній заступник Голови ПУН п. Микола Плав'юк і президент Української Народної Республіки в екзилі п. Микола Лівницький, прощаючи Покійного від Державного Центру УНР. Власне під час цих останніх слів прощання або наче заплакало великими і ясними краплями весняного дощу.

„А ПО ТОБІ ЖАЛЬ ГЛИБОКИЙ...“

Завершенням траурних урочистостей по сл. п. д-рові Денисові Квітковським була трізна, яка відбулася в залі поближкого готелю Шератон безпосередньо після похоронних обрядів на цвинтарі в Бавнд Бруку. Не зважаючи на зливний дощ, майже три сотні осіб, знову ж переважно друзів Покійного з ПУН і ОУН та ОДВУ і Братніх Організацій, як і представників багатьох крайових і між-крайових українських установ і організацій, заповнили велику прийомну залу. Відкрив трапезу молитвою і благословенням Владика Митрополит Мстислав, а започаткував її та далі нею проводив п. Павло Дорожницький. Смерть Голови ПУН сл. п. д-ра Де-

(Закінчення на стор. 6)

Владика Митрополит Мстислав з духовенством супроводять винесення домовини з тлінними останками сл. п. д-ра Дениса Квітковського з церкви-пам'ятника в останню дорогу на цвинтар.

КОМУНІКАТ ПУН

В дні 24 березня 1979 р. відбулося засідання Проводу Українських Націоналістів яке вирішило:

1. Відбути IX Великий Збір Українських Націоналістів в реченні, визначеному сл. п. д-ром Денисом Квітковським, головою ПУН, на якому буде обраний Голова і Провід Українських Націоналістів та інші Керівні Органи Українського Націоналістичного Руху.

2. До того часу, згідно з Устроєм Організації Українських Націоналістів, Керівництво ПУН, ОУН і Українського Націоналістичного Руху перебрав Заступник Голови ПУН обраний на VIII-му Великому Зборі Українських Націоналістів.

Схиливши наші голови перед славною пам'яттю покійного Голови ПУН д-ра Дениса Квітковського, закликаємо членство ОУН і Українського Націоналістичного Руху виконувати свої обов'язки згідно з вимогами української визвольної акції в Україні та напрямними політичної діяльності, схваленими на VIII-му Великому Зборі Українських Націоналістів.

Дня 24 березня 1979 р.
ПРОВІД УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Президент Картер оприлюднить „першу фазу“ крайової програми забезпечення здоров'я

Вашінгтон. — Д-р Жозеф Каліфано, секретар здоров'я, освіти і суспільної опіки, повідомив минулого четверга, 22-го березня, що президент Джиммі Картер за кілька або кільканадцять тижнів передасть Конгресові пропозиції Білого Дому щодо встановлення крайової програми забезпечення здоров'я („нешинал гелт іншуренс програм“), зазначуючи, що ці пропозиції будуть тільки „першою фазою“ цієї програми.

Президент Картер і члени його уряду вважають, що Конгрес під сучасну пору не погодився б на всеохоплюючу програму забезпечення здоров'я, яку пропонують демократичний сенатор Едвард Кеннеді з Массачусетсу і Джордж Міні, президент Американської Федерації Праці — Конгресу Індустріальних Організацій (АФП-КІО), і тому Білий Дім пропонує вводити цю програму „крок за кроком“.

Секретар Каліфано повідомив, що „перша фаза“ цього плану коштувала б від 10 до 15 мільярдів доларів, почала б діяти в 1983-му році і за головне завдання мала б забезпечити, що пенсіонери і менш заможні громадяни одержували б належну медичну опіку, яка, однак, не була б надмірним фінансовим тягаром для них чи їхніх родин, як також гарантувати належну медичну опіку всім, які не мають задовільного приватного забезпечення на здоров'я („гелт іншуренс“). З цієї урядової крайової програми могли б користатися всі громадяни ЗСА, не зважаючи на їхній фінансовий стан, але головною ме-

тою програми — це забезпечити, щоб менш заможні прошарки американського суспільства одержували задовільну, але не коштовну медичну опіку.

Каліфано додав, що згідно з постановами „першої фази“ плану Білого Дому, будуть також поширені і поліпшені існуючі програми „Медікер“ і „Медікейд“. Сенатор Кеннеді, інший ліберальний законодавець з обох партій, як теж лідер робітничих профспілок Міні не погоджується з „постепенним“ підходом Білого Дому до проблеми забезпечення здоров'я, вважаючи, що уряд повинен зразу встановити „всеохоплюючу“ програму крайового забезпечення здоров'я, подібну до тієї, яка існує в багатьох західноєвропейських країнах.

Д-Р СУБТЕЛЬНИЙ ДОПОВІДАТИМЕ В РАТТЕРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Нью-Бронзвік, Н. Дж. — Д-р Орест Субтельний, випускник Гарвардського університету і тепер професор історії в Гамільтоні коледжі, виступить з доповіддю в Раттерсському університеті в п'ятницю, 30-го березня, на тему „Українська еміграція та її перспективи“. Доповідь, що її д-р Субтельний виголосить на запрошення Університету Студентської Громади ім. Г. Сковороди при Раттерсському університеті, відбуватиметься в Раттерсському студентському центрі при Коледжі св. Іоанна в Нью-Бронзвіку, кімната 4.411 А і Б.

СПРАВА САЛТ II ВИМАГАЄ ДАЛЬШИХ ПЕРЕГОВОРІВ З МОСКВОЮ — ІНФОРМУЄ БІЛИЙ ДІМ

Вашінгтон. — Хоча в неділю, 18-го березня, державний секретар Сайрус Велс заявив, що новий договір між ЗСА та Советським Союзом про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II) вже майже готовий до підписання, то після наради президента Джиммі Картера з його найближчими дорадниками в середу, 21-го березня, речники Білого Дому минулого четверга повідомили, що уряд ЗСА дійшов до переконання, що такі треба ще додаткових переговорів із Москвою в тій справі, бо залишилися деякі розбіжності, які кінчею треба зліквідувати.

З урядових джерел інформують, що державний секретар Велс відбуде нараду зі советським амбасадором Анатолієм Добриніним, під час якої будуть обговорені вищезгадані розбіжності та найкращі способи їх усунути. Щоб САЛТ II ввійшов в життя, то його мусить ратифікувати Сенат ЗСА двома третинами голосів, тобто із 100 сенаторів 67 мусіло б голосувати за цим договором. Під сучасну пору виглядає, що біля половини членства Сенату противиться цьому новому договору щодо обмеження атомової зброї.

У той же час високі старшини американських збройних сил посилюють свою кампанію, метою якої є переконати Білий Дім усунути з тексту нового договору всі „неясні точки“, щоб

опісля не було непорозумінь між Вашингтоном і Москвою відносно інтерпретації різних постанов САЛТ II.

Білий Дім далі надіється, що САЛТ II може бути підписаний вже в квітні ц.р. під час вершинної конференції президента Картера і советського лідера Леоніда Брежнєва. Однак, з уваги на те, що сам Президент вважає, що потрібні додаткових переговорів між американською та советською делегаціями, то виглядає на те, що САЛТ II підпишуть в наступному місяці дуже малі.

З достовірних джерел інформують, що на протязі наступних кількох днів державний секретар Велс відбуде нараду зі советським амбасадором Анатолієм Добриніним, під час якої будуть обговорені вищезгадані розбіжності та найкращі способи їх усунути.

Білий Дім повинен пояснити своє становище відносно військової сили СССР — закликає сен. Мойніген.

Аннаполіс, Мериленд. — Промовляючи тут в Академії Військової Флотії ЗСА, в четвер, 22-го березня, демократичний сенатор Деніс П. Мойніген із Нью-Йорку закликав президента Джиммі Картера та членів його уряду пояснити своє становище відносно постійного зросту військової сили Советського Союзу, бо довіри, на думку Мойнігена, уряд ЗСА „говорив кількома голосами“.

Мойніген вказав, що коли секретар оборони Гарольд Браун минулого місяця обговорював новий оборонний бюджет ЗСА, то підкреслював, що він дещо збільшений, щоб Америка могла „розпочати робити протизаходи“ проти постійного зросту військової потужності Советського Союзу, який на мілітарні потреби видає щораз більше суми.

Але ньюйоркський сенатор зазначив, що дещо раніше Пол Варнік, колишній директор Агенції в справах контролю зброї та роззброєння, твердив, що уряд ЗСА вважає, що Советський Союз дійсно хоче припинити переговори на відтинку зброєння. Тому сен. Мойніген закликав президента Картера пояснити: чи його уряд затурбований постійним зростом військової си-

ли Советського Союзу, чи переконаний, що Москва дійсно бажає миру.

Промовляючи перед 1,200 кадетами і викладачами цієї Академії, сен. Мойніген твердив, що якщо ЗСА негально не пороблять кінцевих протизаходів, то зростаюча мілітарна сила Советського Союзу може стати поважною загрозою для Америки та цілого вільного світу. Мойніген вітає факт, що протягом останніх кількох місяців президент Картер і члени його уряду „дещо частіше“ згадують про загрозу для ЗСА з боку Советського Союзу, але все одно закликав Президента, членів кабінету та всіх законодавців, зокрема демократів, піддержувати законопроекти, які мають на меті скріпити оборонну силу ЗСА, бо в іншому випадку „Демократична партія втратить респект і довіря американських виборців“.

Щодо агресивної політики СССР на різних об'єктах звіт протягом останніх кільканадцятьох місяців, то сенатор Мойніген твердив, що Москва робить це „із зумисною зневагою“ до Америки, бо переконана, що уряд ЗСА не реагуватиме на цю советську поведінку.

В'єтнам обвинувачує Китай у продовжуванні окупації

Бангкок, Тайланд. — Уряд В'єтнаму повністю обвинуватив Китайську Народну Республіку в продовжуванні окупації прикордонних полів вимагаючи, щоб до середи, 28-го березня, Китай відтягнув всі свої війська.

Як уже інформовано, уряд КНР погодився на започаткування переговорів в середу, при чому перша сесія мала б відбутися в Генуї, а наступні повинні чергуватися поміж столицями обох країн. Головною передумовою започаткування переговорів, твердить Ганой, є відтягнення всіх китайських військ з території В'єтнаму.

Вперше за час конфлікту поміж В'єтнамом і КНР, Ганой признався до спустошення 19-ох прикордон-

них районів військами комуністичного Китаю в рамках „карної експедиції“. Радіо Ганой, відкликаючись на офіційний комунікат міністерства закордонних справ, подало до відомо, що китайські війська все ще окупують 18 районів В'єтнаму „з метою провокації дальшої війни, щоб послабити В'єтнам“. Ганой знову обвинуватив китайську війську в пересуванні граничних познач, щоб в цей спосіб задержати деяку частину в'єтнамської території. В комунікаті не згадується про речення поставлений КНР щодо відтягнення військ. КНР проголосила ще 16-го березня, що всі китайські війська відтягнені з території В'єтнаму та що „каральна експедиція“ закінчена.

В КИТАЇ НАКЛАДАЮТЬ ОБМЕЖЕННЯ НА СВОБОДУ СЛОВА

Пекін. — Побойючись негативних наслідків припущеної лібералізації і демократизації, лідери комуністичного Китаю почали встановлювати обмеження на свободу слова й думки, таваючи осіб, які пристають з чужинцями та „продають ім державні секрет“.

Згідно з китайськими джерелами, атаку започаткував перший заступник прем'єр-міністра Китайської Народної Республіки Денг Шаопінг, який ще у п'ятницю, 16-го березня, виступив з промовою перед старшими членами Комуністичної партії, засуджуючи осіб, які під час минулих чотирьох місяців ввійшли у близькі контакти з чужинцями. Текст промови Денга одержало багато членів партії, а висловлені ним критичні зауваги підхопила офіційна китайська преса. Денг мав зокрема гостро засудити особи, які писали листи до президента Джиммі Картера і амбасадора Ленарда Вудкока, наріка-

ючи на порушення прав людини в Китаї. Він рівнож засудив публікації і де-мошували права людини, свободу слова, демократизацію тощо.

Західні аналітики вважають, що Денг має намір встановити рамки лібералізаційних процесів в Китаї, побоюючись, що надто поспішне введення реформ в суспільстві може бути небезпечним для режиму. Відбігаючи від твердження минулого січня, що „люди мають право про все говорити“, китайські офіційні почали тепер погрозувати арештами і засудженнями осіб, які „ширяють контрреволюцію“.

У наслідок таких заяв, в деяких ресторанах Пекіну поліція наказала забратись китайцям, які танцювали з чужинцями.

Крім гострого засудження за спількування з чужинцями, Денг мав відмітити в промові, що В'єтнам втратив у війні 37,000 вбитих воїнів, 7,000 були поранені, а 5,000 попоало в полон.

В Голландії вбито британського амбасадора

Гага, Голландія. — У четвер, 22-го березня, два невідомі чоловіки вбили пострілами з пістолі амбасадора Великої Британії Річарда Сайкса, коли він всідав до свого автомобіля біля помешкання. Ватагів рівнож згинуло його 19-річний слуга Карель Штрауб.

Амбасадор Річард Сайкс

Речники британської амбасадати заявили, що перед атентатом не було жадної острого, чи будь-яких погроз, хоча раніше перед амбасадом відбулось кілька демонстрацій в обороні ув'язнених членів Ірландської Республіканської Армії. Сконтактовані пресовими агентствами в Бельфасті речники цієї організації відкинули можливість, що атентат могли виконати члени т. зв. Провізійної фракції організації.

В автомобілі сиділа секретарка британського Бюро закордонних справ Алісон Бейлс, яка прибула до Гаги на коротку візиту. Її нічого не сталося.

Голландська поліція повідомила після опиту кількох очевидців атентату, що вбивці — це чоловіки в тридцяти роках, один блондин, другий з брунатним волоссям. Один з них віддав чотири постріли з

пістолі з довгим дулом.

Р. Сайкс, до часу його призначення на становище амбасадора в Газі, був державним підсекретарем Британії і був відправлений на один рік до Північної Ірландії для перевірки терористичних акцій в цій країні у зв'язку з вбивством тодішнього амбасадора Британії в Ірландії, Крістофера Юварта-Біггса, в липні 1976 року. До цього вбивства призналась Провізійна фракція Ірландської Республіканської Армії.

Нагороджуватимуть „цілінників“ медалями

Київ. — „Культура і життя“ інформувало, що на пошану тих, які освоєвали цілініні перелогові землі — для „цілінників“, встановлено наслідну пам'ятну медаль. Сьогодні в СССР велике „свято — цілінників“ виготовляють медаль у 25-річчя освоєння земель.

По колу медалі — напис, річ ясна, російською мовою: „В ознаменування 25-ліття з початку освоєння цілініних і залежних земель“ і дати „1954-1979“. На зворотному боці медалі наведено слова Л. І. Брежнєва: „Освоєння цілініних і залежних земель представляє собою одну из самых ярких страниц в летописи созидательного труда советского народа“. Щоб пригадати-цілінній землі — це обшири Казахстану, куди запроторювали вільношості українців, часами окремо, а часами з родинами, як „неблагонадійних“ советській владі. Пам'ятну медаль, — пише „Культура і життя“ вручатимуть партійним, радянським, профспілковим і комсомольським органам республіки, країв, областей, міст і

ВСЕ ШЕ „ВИХОВУЮТЬ“ ДІТЕЙ І ЮНАЦТВО

Київ. — Міністерство освіти УССР спільно з Міністерством культури, ЦК ЛКСМ України, Спілкою Композиторів республіки, Спілкою письменників та Мистичним товариством України від листопада 1978 року до травня 1979 року проводить конкурс на „кращу патріотичну пісню для дітей і юнацтва“, — інформувало київський журнал „Дніпро“. Метою цього конкурсу є „сприяти збагаченню репертуару самодіяльних колективів новими високохудожніми творами про Радянську Батьківщину, Комуністичну партію, Ленінський комсомол, піонерів, про школу та шаліве дитинство, про участь учнівської молоді у суспільно-політичному житті країни“, — пише журнал „Дніпро“.

ВІД ВИДАВНИЦТВА

Починаючи з цим числом „Свободи“, обов'язки встановленої Головним Урядом УНСоюзу Редакційної Колегії виконуватиме — порядком визначеного Головним Екзекутивним Комітетом УНС чергуванням — ред. Євген Федоренко. Попередні сім тижнів ці обов'язки виконував ред. Володимир Левенець.

СВОБОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно): Любова Колесенко, Володимир Левенко, Зенон Сніжик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії).

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1978.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАСозу 65% м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляють на "Svoboda". P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07302.

Явна несправедливість

Минулого вівторка, 20-го березня, Департамент торгівлі повідомив, що продовж перших трьох місяців існування антиінфляційної програми Білого Дому, яка базована на принципі добровільних обмежень в підвищенні цін продуктів і заробітних платень, приходи американських корпорацій зросли на 26,4 відсотка. Цей зріст є рекордним за такий короткий період часу.

Отже, нічого дивного, що Альфред Кан, голова Ради стабільності платень і цін, тобто головний дорадник президента Джімі Картера в ділянці поборювання інфляції, назвав статистику про прибутки корпорацій „катастрофічним явищем“, додаючи, що рекордові приходи „стваряють корпорації на суд перед американським народом“, бо вказують, що підприємці не сповняють своїх зобов'язань відносно поборювання інфляції.

Виходить, що антиінфляційна програма Білого Дому не має великого успіху, коли корпорації приходи зросли на такий рекордний відсоток. А в той же самий час велика більшість робітничих спілок придержується добровільної 7-відсоткової верхньої межі щодо річних підвищень в заробітних платнях, як теж додержуються цієї межі щодо заробітних платень працевдавці.

Це ж явна несправедливість вимагати від пересічного робітника ЗСА, щоб він задовольнявся 7-відсотковим, або навіть меншим підвищенням в заробітній платні, коли ціни різних продуктів постійно зростають, а прибутки корпорацій збільшуються на 26,4 відсотка.

Ця несправедливість вже викликала реакцію деяких провідників робітничого руху, які заявили, що відмовляться додержуватися добровільної 7-відсоткової верхньої межі під час переговорів в справі підвищень в заробітних платнях, а натомість достосовуватимуть свої вимоги щодо платень до прибутків даної корпорації, фабрики чи будь-якого іншого підприємства.

І не тільки провідники робітничих спілок, але навіть речники Білого Дому, наприклад, Гамільтон Джордан, головний дорадник президента Картера для внутрішніх справ ЗСА, одверто заявляють, що з огляду на такі рекордні приходи корпорацій, урядові ЗСА буде „досить незручно“ вимагати від робітничих спілок, щоб додержувалися 7-відсоткової верхньої межі щодо підвищень в заробітних платнях.

Антиінфляційна програма Білого Дому, базована на добровільних обмеженнях в підвищенні цін на продукти власниками різних підприємств і на подібній здержливості робітничих спілок відносно підвищень в заробітних платнях, може провалитися, бо корпорації вже тепер не сповняють свого зобов'язання, а робітничі спілки теж можуть відмовитися від участі в цій антиінфляційній кампанії, вказуючи на згадану несправедливість.

Проте не тільки фірми сповняють свого зобов'язання на відносно поборювання інфляції, але також законодавці ЗСА, які публічно і дуже часто нарікають на „жахливий інфляційний стан в країні“, самі погіршують цей стан, бо недавно проголосували собі значні підвищення в річних заробітних платнях. Де було сумніння цих сенаторів і конгресменів, коли підвищували собі платні, але пізніше нарікали на корпорації за надмірні приходи, і де їхня совість тепер, коли вони продовжують закликати робітничі спілки обмежувати свої вимоги в справі підвищень в заробітних платнях до 7-відсотків?

Боротьба проти інфляції буде успішною тільки тоді, коли ціла країна включиться в цю боротьбу. Значить Більш Дім, Конгрес, підприємці, робітничі спілки та все населення ЗСА мусять співпрацювати, щоб в Америці знову не запанувала така сама серйозна інфляція, в якій находилася країна в 1974-му році.

Михайло Кучер

НЕП, ЧИ СПРАВЖНІ ЗМІНИ В КИТАЇ?

[1]

Китайський віцепрем'єр Денг, перебуваючи в ЗСА, виглядав на телевізії і в житті при зустрічах певним себе політиком, що переміг у боротьбі за політичний спадок Мао. В дійсності це був геть старий 74-літній чоловік, який досі завзято бореться за своє становище як невідомим остаточним вислідом.

Становище Денга багато більше невпевне в середині країни, як це виглядає на зовні, зокрема закордонним спостережачам. Є можливість, що він знову політично програє як це вже було два рази за життя Мао. Якщо Денг програє ще раз, модернізація Китаю знову відсунеться на неозначено довгий час. Його програ має велике значення для Китаю і цілого світу.

Москва дуже непокоїться остаточного перемоги Денга. Якщо він переможе, Китай обернеться в індустріальну гігант, а тим самим і в мілітарного, що може в несподіваний спосіб загрозити існуючій великодержаві.

Якщо переможе опоненти Денга з політикою повільної індустріалізації країни, в Китаї незабаром може початися голод. На Заході відомі марші голодних селян на Пекін. Цього можуть ужити противники Денга для політичної боротьби. Якщо неспокій мас охопить цілу країну, він може поширитися поза кордони і викликати почуття небезпеки в цілому світі.

На Заході досі мало відомо про останнє важливе засідання ЦК КПК (китайської комуністичної партії) у грудні минулого року. Відомо тільки те, що на тому засіданні Денг політично переміг і ЦК партії погодився на нормалізацію відносин із ЗСА, але не погодився на хутке темпо. Все, на що погодилися члени ЦК, — це відмова від „старої доктрини“ минулого, яка мало придатна на сьогодні. Тому перемога Денга не є ані цілковитою, ані остаточною. Такою вона виглядає тільки здалека і то на поверхні.

В дійсності Денг хоче щось і то великого, а власне демагозію. На повну демагозію ЦК не погоджується. Прихильники Денга вимагають того, що почав, але не скінчив на свою згубу Хрущов в СССР — десталінізацію. У Хрущова не було бажання, або й страх довести десталінізацію до кінця...

Денг вимагав реабілітації тих лідерів, яких понижено і зневажено за чистки так званої культурної революції. Реабілітовано невелике число. ЦК відмовився реабілітувати най-

[Продовження буде]

С. В. Федоренко
і П. Малай

„ЗА ПРАВИЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ЛІТЕРАТУРИ“

[2]

Не відповідає правді закид, що упорядники й Шкільна Рада „призначили“ „Хрестоматію“ також для початкових шкіл. Ось що дослівно сказано: „Шкільна Рада рекомендує цей підручник для вжитку в українських та українськомовних школах, курсах українського мовознавства та як учебний посібник для студентів університетів“.

У запалі критики „Хрестоматії“ п. Барагура зіштовх з її сторінок на сторінки історії літератури, літературознавства й критики. Займатися аналізом творчості письменників та їх творів не є завданням будь-якої хрестоматії, не тільки тут обговорюваної. Таку аналіз подає вчитель у класі, провадять навчання з літератури, таку аналіз подає шкільний підручник з літератури. А загально беручи — аналіз й дослідження творів і творчості авторів займається критика, історія літератури, а відомо — літературознавство!

Рецензент сугерує натяками, що, мовляв, упорядники „Хрестоматії“ „бракує кваліфікації“. Це тоді, коли обидва упорядники „Хрестоматії“ є педагогами-літературознавцями з високою професійною освітою, наприклад, д-р Федоренко був викладачем мови й літератури в Ньюйоркському університеті, Ратерському університеті, УВУ, Джерзі Сіті, Стейт Коледжі, а м-р Малай має за собою більш 45 років викладавства, обидва є викладачами мови й літератури в Школах Українського мовознавства.

Коротко спинимось на категорії методології, що її заторує п. Барагура. Методологія пов'язана з методами — як настанова з способами дослідження. Це поняття не безвідносне чи самовистачальне, „явище в собі“. Методологія — система: наука про методи пізнання, як підстави веденого дослідження чи аналізу, чи „модельовання“, у нашому випадку — літературного явища: творчості автора, його твору, літературного процесу. Тут вистало б і спинитися — „сапієнт сат“. Голі говорити про „методологію“ — взагалі методологія не існує в природі, а є конкретно взята, визначена. Це найбільша помилка критика „Хрестоматії“.

Методологія, що нею, скажімо, послуговується, як дослідник літератури, Грушевський, або Чижевський, чи Радзівилевич — не є те саме в кожного з них! Не те саме по відношенню сказаного є методологія, якою послуговувалися (Закінчення на стор. 5)

ДЕКЛАРАЦІЯ

ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В ЕКЗИЛІ

Уже тільки три місяці ділять нас від VIII Сесії Української Національної Ради. Сесія ця відбудеться у нових умовах. Останні роки й місяці принесли величезні зміни й пересування, а з ними нові небезпеки і нові шанси. Російській імперіалістичній своєму непогамованому завойовницькому політичному приспіву зростає виникнення й розгортання сил, які послідовно й безкомпромислово протиставляються йому. Останні перемоги й успіхи Москви показали всім, що за димовою заслоною комуністичних ілюзій скривається невиснажена жаба здобувати нові території, поневолювати нові народи, а вільні держави перетворювати в сателіти Росії. Життя переконало, що Росія однаково як союзник і партнер вільного світу в останній фазі Другої світової війни й зразу після неї, чи в добі холодної війни, чи в періоді сучасного детанту обманом, підступом і силою змагається тільки до одного: опанувати й підкорювати собі шораз нові частини світу, побільшувати без кінця свою імперіально-колоніальну систему. Кожному, хто відкрив очима дивиться на світ, ясно: російсько-большевиський імперіалістичний намір можна зупинити тільки силою і непохитною рішучістю що силу вжити в кожній потребі. Бо Москва тільки сили боїться і тільки силу шанує вона. Самообманом є розраховувати на внутрішню еволюцію комуністично-большевиського режиму і хто впаде жертвою того самообману, заплатити за це гірко!

Рівнобіжно з таким розвитком подій у світі внутрі російської імперії, у СССР, помітні шораз глибші і ширші процеси національного відродження поневолених народів. Відродження це всебіллімає: воно виявляється як буйний зріст релігійних почувань серед найширших народних мас і як масова участь у релігійних практиках, як боротьба за права і гідність людини, врешті, як прагнення захистити, зберегти й зміцнити національно-духовну самобутність і національно-політичну суверенність кожного народу та як намагання перебудувати більшовицьку тюрму народів в систему вільних і рівних національних держав. Бо тільки суверенна, чужим силам не підкорена національна держава може забезпечити право кожному на віру в Бога, дати кожному повну змогу розвинути свої творчі можливості та створити всі дані й передумови для того, щоб народ міг без обмежень виявити всі свої духовні цінності, та щоб міг стати на правду повновартим членом людської спільноти.

Крок за кроком, закономірно й невідхильно, поборюючи й усуваючи неймовірні перешкоди й гоніння з боку більшовицького режиму ведуть до цього глибокі життєві процеси в СССР. Хоча перед народами і перед людиною в СССР ще важка дорога, яка вимагатиме великих трудів і жертв, але як завжди в історії людського року так і тепер збуджена людина і повсталі народи дійдуть до своєї мети.

В Україні, як і в інших країнах, поневолених у СССР, цей великий рух виявляється у різних видах і формах, в усіх життєвих різноманітностях. Починаючи від правозахисних течій, які на базі існуючих законів протиставляються більшовицькому насильству, по черзі боротьбу ліній культури зберігають мову, пісню, літературу, науку, мистецтво свого народу від натиску русифікації, боротьбу робітників проти економічного визиску й соціального гніту партійної та державної бюрократії, зростаючий спротив селян-колекосників проти утискування, а кінчаючи гуртами й одиницями, які безстрашно і безкомпромислово прямують до сепараті від Росії і до відбудови власних національних держав.

Як колись за царату, так і тепер червоні кремлівські володарі, ціла партійно-державна машина, армія, КГБ намагаються всіма можливими засобами, а насамперед переслідуваннями і терором зломити людські й національні прагнення народів. Те, чого не вдалося царям осмислити есмськими, валуєвськими і подібними законами, цього тепер намагається добитися КПСС насильною русифікацією, новою хвилею терору, переслідуваннями, знищенням усього народного, свободолюбного, творчого. Вістки з України вказують на таке посилення русифікаційних заходів, нові арешти, навіть смерть, яких не було вже давно.

У тій новій ситуації, в обличчі нових загроз, але і нових можливостей українська визвольна політика мусить підністися на новий вищий щабель, бо тільки тоді вона доб'ється тривалих, вирішальних успіхів. Дрібничковість і короткозорість, партійничтво і групове зазіплення, невміння підпорядкувати свої вузькі інтереси загальним, а ще більше особисті амбіції й зазнайство мусять уступити місця національно-державницькому розумінню проблем й реалізації намічених завдань спільними силами у значно більших масштабах, як це було дотепер. Саме це ставляється перед собою як власне вороже наставлення зручно прикриває, вкладаючи в уста давно вже спочилого видатного українського діяча й вченого інж. Сергія Тимошенка. Ось як це переказує о. Сагайдаківський: „Українізації парафії Луцького повіту рхували Тимошенко скандальною акцією і гостро засуджував недостойні і некультурні методи єпископа Полікарпа, яких єп. Полікарп живив при тій акції“. І на доказ цієї некультурності владки Полікарпа, о. Сагайдаківський приписує йому ось такі слова: „Гоніть священика дрючком, якщо він не хоче правити вам по-українськи“, які нібито владика мав сказати, відвідуючи одну з своїх парафій в Луцькому повіті. Або приводить ще одне зауваження якомусь дякові, що не хотів вживати в богослужінні української мови: „Блюди, дяче, якщо опасно ходиши!“, тобто — „вважай, дяче, бо небезпечно поводитися“.

Чи сказав єп. Полікарп повище два речення, що стосувалися священика і дяка — це ще питання, але якби й сказав, то, приймаючи під увагу виснажуючу боротьбу з московським елементом в Православній Церкві, особливої некультурності в цих реченнях ми не додаємо. Крім того належить пригадати, що єп. Полікарп був не тільки стороннім спостерігачем в акції розмосковлення парафій на Волині, але й сам активним і діяльним учасником цієї акції.

Багато священиків і дяків, що залишилися в спадку від царського режиму, були на правду тяжким баластом для вірних, що хотіли відновлення і відродження своєї Церкви та, через очищення її від тяжкого намулу „казоничності“, зробити її близькою і рідною. Тому не дивно, що з багатьма священиками і дяками треба було провадити боротьбу, і то не легку, не тільки вірним, але й самому єпископові, в даному випадку єп. Полікарпа, що був єдиним українцем в складі всієї ієрархії Православної Церкви в Польщі.

[Продовження буде]

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЦА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

о. Семен Гаюк

ДЕЩО З ІСТОРІЇ УАПЦ КОНЕЧНІ ЗАУВАЖЕННЯ ДО ОДИН „СПОГАДІВ“

[2]

В наслідок боротьби, що виникла на ґрунті української Духовної Семінарії поміж о. Табінським і єп. Симоном, а особливо в наслідок зручно сплетених інтриг та доносів, о. Табінського було звільнено з становища ректора та залишено без всякого місця, не зважаючи ані на його заслуги, ані на його родинний стан. Довідавшись про невимовно тяжке положення о. Табінського та його родини, в якій було троє дітей шкільного віку, Слуга Божий Митрополит Андрей, цей дійсно милостивий архипастір і батько, поспішив зі своєю допомогою та запропонував о. Табінському місце викладача східної літургії в Богословській Академії у Львові з приділенням до кліри преображенської церкви. Згодом Митрополит Андрей нагородив мітрою, що в ті часи в Греко-Католицькій Церкві вважалось за високу нагороду та велику почесність о. Табінського.

Під час другої навали червоних варварів на західні землі України, о. мітрат Петро Табінський був заарештований та разом з багатьма священиками з Галичини та православними священиками — українцями з Волині, був вивезений в концтабір до Сибіру, де, після нелюдських знущань, сподобився справжньої мученицької кончини. Вічна йому пам'ять!

Словами осуду та зневаги знадусь він у своїх „Спогадах“ багатьох ще інших православних священиків: о. Олексія Пилипенку, о. Федора Пасічника, о. Іліяна Гука, о. Василя Гроша та інших, що не могли знести московського гніту в Православній Церкві в тогочасній Польщі і, керуючись спонуканнями національними, відійшли в юрисдикцію Греко-Католицької Церкви. Ми

далекі від того, щоб хвалити їх за це, але ми далекі також від того, щоб судити їх судом без всякої милости. Заламавшись в нерівній боротьбі з московським засиллям, вони не були зрадниками Віри Христової, ані зрадниками свого поневоленого українського народу. Більшість з них довела це своїми тяжкими стражданнями та мученицькою смертю чи то в Сибірських гулагах, чи то на рідній землі в кривавих чекістських підвалах. Тож поносити їх мученицьку пам'ять автору „Спогадів“, бодай зі спонук звичайної чоловічоловності, зовсім не належало б.

3. Ставлення автора „Спогадів“ до українзації богослуження

1-го січня 1919 року Уряд Української Народної Республіки своїм декретом проголосив автокефалію Української Православної Церкви, яка була також потверджена Всеукраїнським Православним Собором в жовтні 1921 року.

Не зважаючи на виїняткову несприятливі обставини, на люту ненависть московського або змосковського духовенства до автокефалії, навіть по втраті державної незалежності, ідея автокефалії Української Церкви була сприйнята свідомим громадянством з ентузіазмом та стихійно ширилася серед українського народу.

Ця ідея жевріла також серед широких мас українського громадянства і на українських землях, що внаслідок нашої програної боротьби, опинилися в границях повсервської Польщі. Першою ознакою відродженої немирної ідеї автокефалії було недомогання по багатьох парафіях впровадити відправу богослуження українською мовою. Справа ця була не легка, бо майже все духовенство, за дуже нечисленими винятками, рішуче противилось якби й то не було українзації. Тоді це було так, що не тільки богослужби, але проповіді та навіть навчання релігії у вселюдних школах відбувалися російською мовою. А це, звичайно, вже не було співзвучним з духом часу та з тими національними потребами, які заіснували та які віруючий народ почав видивляти перед своїми духовними пастирями.

Отже справа зміни церковно-слов'янської мови на

українську в тій чи іншій парафії, завжди вимагала напруженої боротьби, бо духовна влада виставляла всьлякого роду формальності. Так, наприклад, обов'язково треба було зложити до консисторії прохання про перепроведення загальних парафіяльних зборів, на яких парафіяни мали змогу виявити своє бажання. Але треба взяти під увагу, що прохання про скликання зборів мало бути підписане половиною всіх повнолітніх парафіян, та що такі підписи збирати було не так легко. Скликані збори парафії завжди відбувалися під головуванням благочинного, згідно його заступника, які, як правило, були ворожими до акції українзації. На зборах найменше дві третини голосуючих мали висловитися за впровадження української мови в богослуження. Тоді протокол з вислідів такого голосування відсилався до Консисторії, а звідти на остаточне рішення самого митрополита, місце перебування якого було завжди у віддаленій Варшаві.

Коли настоятель парафії співчував справі українзації, що траплялось дуже рідко, то Консисторія намагалася завжди перешкодити справі перш за все в той спосіб, що спіннала перенести священика в інше і то завжди гірше місце, а до парафії, що була в процесі боротьби за справу українзації, призначувано випробовану людину, не раз з категоричним наказом в жадному разі не допустити до українзації богослуження в парафії.

Помимо згаданих формальностей та всьлякого роду перешкод українзації богослуження на Волині ширилася безупинно, що зі скреготом збів сприймалося як духовного, так і польського адміністративного. Так уже в 1936 році, як признає К. Ніколаєв, юрисконсульт синоду Православної Церкви в Польщі, в своїй документальній праці „Восточний обряд“, у 124 парафіях на Волині відправлялось виключно українською мовою, а в інших (поверх 300) парафіях відправлялось частинно українською, а частинно церковно-слов'янською через недостатку всіх богослужбових книг в українській мові, а також часом в догоду тим нечисленим, що були призначені до церковно-слов'янської мови.

Про ставлення о. Сагайдаківського до важливої справи українзації богослуження найкраще свідчать його писання на стор. 112 цих його „Спогадів“, де він своє

ПРОТОКОЛ НАРАД НАДЗВИЧАЙНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

яке відбулося в днях 8-го і 9-го вересня 1978 року
на оселі „Союзіака“ в Кергонісоні, Н.Й.

ПЕРШІЙ ДЕНЬ НАРАД
П'ятниця, 8-го вересня 1978 року

(2)

Відповіді головного секретаря д-ра Івана Фліса

Головному радному д-рові Аскольдові Лозинському хочу висловити, що право визначати репрезентативів УНСоюзу належить до Екзекутиви, що є подане в нашому статуті. Коли ми визначимо репрезентативів УНСоюзу, ми беремо багато речей під увагу. Перше, і це завжди на думку нашого головного касира, це питання, скільки це буде нам коштувати. Бо назначити когось, щоб їхав до нас на схід з Чикаго, було б дуже коштовним. Друга справа, це діти. Коли ми визначимо когось на репрезентацію в будній день, то затруненим в Головній Канцелярії член Екзекутиви за репрезентацію в день від понеділка до п'ятниці такої діти не дістає. Все таки ми часто так робимо, що визначимо на репрезентації членів Головної Контрольної Комісії та головних радників. Коли мова про СКВУ, то у цій важливій конвенції повинні б і хочуть взяти участь самі члени Екзекутиви. Як ми могли б відкинути члена Екзекутиви і взяти когось іншого, коли член Екзекутиви має на це право, згідно з постановами статуту. І ви, пане Лозинський, це робили б, коли були б на нашому місці. (Головний радний д-р Лозинський: ми є частиною Головного Уряду і маємо також якісь права). Прочитайте, що в статуті подано про головних радників чи контролерів. Я не хочу, щоб тут думали, що я вважаю головних контролерів, чи головних радників негідними репрезентувати наш УНСоюз. Навпаки, деякі з них є багато кращими промовцями, як члени Екзекутиви, але найкраще такі, коли їх репрезентує даємо членам Екзекутиви, коли мова про добро УНСоюзу. Щодо головного контролера мгра Івана Геврика, ми можемо тільки підтвердити, що ми мусили мати в репрезентації кандидатів і ми його, як найвищого рангою після сен. Юзика, визначили нашим репрезентантом. (Головний контролер д-р Богдан Футей: я думаю, що тут була поставлена справа не проти пана Геврика, але відносно репрезентації від трьох відділів Головного Уряду). Я вже сказав вам, як ми вибрали даних репрезентативів на СКВУ та що це наше право, базоване на статуті. У відповідь головному радному Романові Куропасеві та іншим, які питали про нашу будівлю, хочу заявити тут, що справа не є критичною та що вона наразі тепер якраз поліпшується. Ми маємо контракт винаймаючи 14-го і 15-го поверхів до 1980-го року з фірмою Віден, яка понесла втрати на ринку ставів і тепер скорочує свій штаб працівників та свої бізнеси. Отже, ця фірма, хоч і має втрати, буде платити чинш і старатиметься підняти ці ці приміщення комусь другому, зокрема на 15-му поверсі. На 15-му поверсі ще сама фірма Віден веде далі своє підприємство, але переговорюють про можливість віднайти і цих приміщень. Я мусив просити головного касира пані Ульяну Дячук, щоб вона довідалася від пана Лисогора, які були умови переговорів з фірмою Віден, бо вона на ці переговори покликала. Йдеться про право фірми Віден відновити контракт винаймаючи на наступні 5 років з чиншом по \$9.60 за квадратну стопу, а її представник казав, що перегулював усю справу з паном Лисогором, щоб змінити цей параграф на 3 роки по \$9.25, або на 2 роки по \$9.60. Пані Ульяна довідалася від пана Лисогора, що усне домовлення було насправді на 2 роки не за ціну \$9.25, а на 3 роки за ціну \$9.60. Тоді я повідомив про такий стан справи фірму Віден. Отже, на 14-му і 15-му поверхі не буде кризи до 1980-го року, або навіть пізніше. Наш локатор на 9-му і 10-му поверхі, Відділ Освіти Джерзі Сіті, платити тепер за квадратну стопу біля \$5.00 і після закінчення цього контракту з кінцем серпня мав би платити по 25 центів більше. Отже, коли б він відновив свій контракт по такій ціні, то це не було б так корисним для нас, бо ми тепер винаймаємо приміщення в цій по \$9.25 за квадратну стопу. Отже, нам не було б корисним винаймати ці поверхи в цій по \$5.25, коли ми можемо на чергових 5 років, на які має право Уряд Освіти, винайняти ці поверхи по \$9.25 або і більше. Тепер рентавання таких приміщень дуже легке і нам оплатиться навіть почекати два-три місяці на другого локатора за кращий чинш. Виправдовується Уряд Освіти з політичних причин, бо місто хоче використати порожні приміщення, що є його власністю, і наказало Уряду Освіти туди переправитися. Колись місто дало цей Уряд Освіти нам за локатора, щоб нам допомогти, коли ми не мали нічого іншого, але тепер ми щасливі, що цей Уряд Освіти виправдовується. Пан Лисогір підписав договір з агентом на виключне право для нього винаймати ці поверхи, і я вірю, що ми до кінця року їх винайдемо. Шойно вчора Уряд Освіти повідомив нас, що він опорожнить 9-й поверх 15-го жовтня, а 10-й 15-го листопада. Ми зараз повідомляємо про це агента — „брокера“ і він почне шукати нових локаторів. Головному контролерові д-рові Футейві хочу висловити, що наша будівельна комісія, членом якої був теж я, мала своє завдання і вона його виконала, коли дала свої рекомендації. Членами цієї комісії були: проф. Гарас Шмагала і мгр Іван Винник та я. Ми свою роботу скінчили і описали Екзекутива діяла сама, бо не було нічого так критичного, щоб треба було скликати для справи будинку Головного Уряду. В Корпорації Полус Гук я став президентом, коли мене обрали на головний президент УНСоюзу, бо спонсори наших Полус Гуку є УНСоюз та порторіканська організація. Цей будинок побудували за гроші, призначені на це агенцією, а ми, спонсори, дістали на повну суму ціни будинку гіпотечну позичку на 50 років і тепер її сплачуємо. Коли цей моргелж буде сплачений, тоді УНСоюз стане власником 60 відсотків цього дому, а порторіканці — власником 40 відсотків. До часу повної сплати позички ми самі можемо дуже мало рішати в справах цього дому, бо кожна справа мусить бути апробована не тільки нашою адміністрацією будинку, але теж шею агенцією. Так теж треба справа напровадити. Внутрішня стіна будинку є з бетону, а зовнішня тільки прикрита стіною з цегли. Отже той дім ніколи не розпадеться, хібащо хтось підкав би під нього бомбу. Але архітект зробив помилку і також помилку зробив будівничий, коли не взяли під увагу того, що бетон, коли висихає, то зменшується — звужується, а цегли, коли набирають вогкості, побільшуються і тоді одна цегла випихає другу зі стіни. На чотирьох рогах цього будинку так випадають в деяких місцях цегли і це треба тепер направляти, а рівночасно вставити там такий матеріал, який дозволить би на це поширення цегли. Тому на цих рогах будинку вибирають цегли і вкладають в означених місцях „кокінг“ на рівні вікон шовда поверхи. Ця робота коштуватиме близько чверть мільйона доларів. Чи ця справа вже закінчить наші клопоти назавжди, не можу сказати. Один Бог знає. Ми тепер будемо позивати до суду архітекта, будівничого і навіть агенцію, бо вона давала своїх експертів, які підписували будови і мали вважати, щоб і матеріал будови і сама будова була виконана згідно з планами та

специфікаціями. Ми вже були три чи чотири рази в Трентоні в біорах цієї агенції в цій справі. Агенція хотіла дати нам гіпотечну позичку на 10 років на тих \$250,000 і тоді ми мусили б підвищити мешканців чинш на 6.66 відсотка, що було б абсолютно забагато. Ми виторгували гіпотечну позичку на решту часу основної гіпотечної позички будинку, тобто ще на сорок кілька років і на 1 відсоток. Згідно з цим мешканці будинку будуть платити тільки по \$3.00 до \$3.50 чиншу більше від кожного помешкання, щоб покрити цю позичку на напрова. Головний контролер проф. Іван Телюк не зрозумів мене. Я казав, що у випадку, коли б ми тут не оформили пропонованої організаційної комісії, то лише тоді, на мою думку, наша Екзекутива мусила б подати про якийсь план розв'язки наших проблем і змін нашій системі, чи навіть структуру УНСоюзу. Але, коли ми оформимо цю комісію, вона матиме за завдання обдумати ці справи і поробити певні рекомендації, взявши собі до допомоги професійних людей життєвого забезпечення, які вміють організувати професійні асераційні агенції. В такий спосіб ми зможемо багато навчитися від американців про методи організаційної праці. Ми не є такі, щоб замикали очі, як хтось може нас посяв навчити.

Відповіді головного секретаря Володимира Сохана

Головна радна Анна Гарас звернула увагу, що в протоколі 29-ої Конвенції подано, що останні рішення Конвенції про організаційні винагороди були зроблені з участю, чи в приватності тільки однієї четвертини делегатів. Це є офіційний протокол секретаря Конвенції і що секретар записав до протоколу те, що стверджував в тому часі сам президент Конвенції. Я можу від себе тільки додати, що в п'ятницю після виборів ми хотіли обговорювати організаційні справи, але була така атмосфера на залі, особливо після дискусії про платні членів Головного Екзекутивного Комітету, що секретар 399-го Відділу п. Роман Припхан погодився відкласти ці справи на суботу, не знаючи, що наші делегати у великій більшості виберуть вже свої діти та відуть додому. Це сумний досвід, який підказує нам поступати інакше на чергових Конвенціях. Але тут хочу вас усіх запевнити, що ми не шукаємо аргументу проти внесених в суботу рекомендацій і вважаємо ці рекомендації дуже важливими. Як ви собі пригадуєте, хоч на залі була тільки одна четвертина делегатів, ми з пані Ульяною одверто та відважно заявляли делегатам, що ми не можемо платити організаційної винагороди по \$15.00 за \$1,000 забезпечення, коли вкладали деяких грамот виносити тільки \$12.00 чи \$13.00 річно, а ми, крім цих винагород, маємо ще платити секретарям 25 відсотків комісового від цих вкладок та покривати інші кошти з цих вкладок. Отже, труднощі не в тому, що була тільки одна четвертина делегатів, а в тому, що висота вкладок не виправдала такої ставки організаційної винагороди. Головний касир пані Ульяна теж вам скаже, що ми дуже докладно обчислювали, скільки ми дістаємо вкладок, беручи до уваги класи забезпечення, що їх найбільше продаємо, або пересічну вкладку за всі нові грамоти. Коли візьмете це до уваги, то побачите, що ми такі не можемо підвищити організаційної винагороди: не тільки винагороди за приєднання членів і однакові для всіх класів, але також і дивіденди і такі самі для грамот на ціле життя, як і для вивільняльних. Власне ці дивіденди є дуже добрим аргументом для наших організаторів забезпечувати членів на ці дешеві грамоти, а при такому стані такі немає грошей на вищі винагороди. На Конвенції я давав приклад одного організатора, який придбав 120 нових членів на забезпечення їх дешевими грамотами. Коли ми мали виплатити йому винагороду за приєднання цих членів, показалося, що ми мусили відкласти таку виплату винагороди за 80 членів (із всіх 120), бо вкладали за цих членів не дали нам суми, потрібної на повні винагороди. Отже, ми будемо чекати на виплати дальших вкладок за цих нових членів, щоб мати змогу виплатити винагороду за їх приєднання. Прощу вас розуміти, що ми не хочемо відразу перерішувати всіх рекомендацій, чи навіть резолюцій Конвенції. Цілий ряд їх ще не виконаний, бо на це ще не було часу, але вони будуть виконані. Всі рішення Конвенції були вже подані у „Свободі“, а тепер ми їх розсилаємо у виготовлених брошурах, згідно з рекомендацією Конвенції. Ми будемо старатися ввести в життя вирішені, чи рекомендовані на Конвенції справи, а коли не матимемо змоги чогось зробити, то про це повідомимо вас і секретарів Відділів так само одверто, як це ми говорили до них і делегатів на Конвенції.

Головний президент вже дав вам висвітлення щодо наших представників на СКВУ. Але тому, що йшло тут теж про нього самого, як нашого представника у Президії СКВУ, та про дальшу участь пана Лисогора в праці Секретаріату СКВУ, я обіцяв дати вам про ці справи дальші висвітлення. Це, здається, питає головний радний д-р Аскольд Лозинський, чому і як довго буде пан Лисогір мати ще якісь права в Секретаріаті СКВУ та голос репрезентанта УНСоюзу. Ми вже подали те навіть у протоколі засідання Екзекутиви, що на прохання членів Підготовчої Комісії СКВУ та Президії УККА ми погодилися залишити колишнього головного президента Іосипа Лисогора в Підготовчій Комісії, щоб він разом з іншими членами Комісії закінчив розпочаті справи підготовки СКВУ. До речі, так навіть йшло про старання дістати на СКВУ представників американського уряду. Колишній наш головний президент Іосип Лисогір був повідомлений про таке наше рішення, що він буде членом цієї Комісії до початку СКВУ — Конгресу, але вже не буде нашим делегатом на цей Третій СКВУ. В додаток до того ми відразу вибрали, крім делегатів на СКВУ, також нашого теперішнього головного президента д-ра Івана Фліса, як представника УНСоюзу до Секретаріату СКВУ.

Про публікування життєписів та знімок нових членів Головного Уряду розкаже вам більше наш головний редактор, але я хотів би дещо про цю справу сказати та ред. Драгана дещо оправдати. Поперше, ми не примушувемо нікого давати життєписи чи знімки для публікації, ми тільки кожному таке пропонуємо, щоб головні урядовці представили членству. Головний контролер д-р Богдан Футей зробив тут заввагу, що він не знав, нашо був цей його життєпис потрібний. Я писав ці листи і в них просив прислати нам життєписи та знімки, які наш головний редактор планує опублікувати у „Свободі“. Отже, тут було хіба яке непорозуміння, а не спробу когось обурити, бо ми виразно писали, на що потрібні нам життєписи та знімки. Більше про це та про наші звичай в таких справах розкаже вам, напевно, редактор Антін Драган.

Були завваги, що в протоколі нашого засідання з 11-го липня не було згадки про вибір наших делегатів на СКВУ, а навіть УККА. В цьому протоколі є інформація про призначення представників до УККА, про вибір наших представників до Ради Директорів Корпорації Української Будівлі УНСоюзу та про вибір наших представників до Ради Директорів Корпорації Полус Гук. Повідомлення про СКВУ та речення для призначення делегатів одержали ми 17-го липня, значить уже після цього нашого засідання Екзекутиви. Там був поданий речення для зголошення делегатів на 31-го серпня і ми, після нарад нас чотирьох членів Екзекутиви в Головній Канцелярії, попросили нашого головного президента, щоб він сконтрактувався з другими членами Екзекутиви. Так ми узгодили це телефоном і тоді

вислали листа 29-го серпня з повідомленням про наших делегатів. (Головний радний д-р Аскольд Лозинський: після цього був ще другий лист, який пересунує дату для зголошення делегатів на 25-го вересня). Такого повідомлення ані я, ані головний касир пані Ульяна Дячук не отримали. Ми не мали в цій справі другого листа. Натомість був лист у справі призначення когось до Секретаріату СКВУ і там був речення 25-го вересня. На цій підставі ми описали вирішили делегувати головного президента д-ра Івана Фліса до Секретаріату СКВУ. Отже вибір делегатів на СКВУ ми перевили 29-го серпня і про це повідомили Секретаріат СКВУ, виславши теж копію такого повідомлення до УККА, як установи, яку шануємо, як нашу центрально. Те, що згадує головний радний д-р Аскольд Лозинський, прийшло до нас значно пізніше і це був лист, щоб УНСоюз, як міжкравова установа, визнає, згідно з його правом, одного кандидата до Секретаріату СКВУ. Власне там був поданий пізніший речення, але для визначення кандидата в члени Секретаріату. Ви, пане Лозинський, були на засіданні Екзекутиви УККА, коли вирішувало скільки із 20 делегатів УККА мають бути з Президії, а скільки від Відділів УККА. Як собі пригадуєте, тоді ми спішилися і вирішили вислати 11 представників від Екзекутиви УККА та 9 від Відділів. Це зроблено вже в останній хвилині, а наше рішення навіть було залежне від рішення УККА, бо ми не знали, чи наш головний президент і головний касир будуть делегатами від УККА, чи УНСоюз буде їх делегувати, коли б вони не репрезентували на СКВУ нашого УККА. Отже ми мали час на вибір наших делегатів тільки від 26-го серпня до 31-го серпня. Якщо Ви, пане докторе Лозинський, маєте такого листа з іншим реченням, то покажіть нам його при нагоді, бо ми такого листа не бачили.

Було поставлене питання, чому мали ми 111 грошових зворотів. Ми пишемо листи і переконуємо членів не ліквідувати своїх грамот, секретарі теж переконують, але ми часто такі не знаємо точних причин таких грошових зворотів. Чи ця діяльність ворожить якийсь „тренд“, це важко сказати. Поживемо, побачимо.

Головна радна Гелен Олек, яку ми вітаємо з поворотною до Головного Уряду, запитувала про почесні членів Головного Уряду. Про те, що вона питала, написано в брошурах, що їх ми вам роздали, бо там подані всі рішення Конвенції та склад Головного Уряду, включно з почесними членами. Було після Конвенції 13 почесних членів, а тепер, після смерті двох, маємо їх 11. Почесні члени Головного Уряду одержують так само діти, як всі інші члени Головного Уряду. На останній Конвенції була пропозиція Статуту Комісії, щоб почесним членам, які вже є на пенсії, платили тільки кошти — видатки за участь в нарадах Головного Уряду, бо вони не втрачають заробітків, а кошти дозду та побуту на „Союзіві“ покривав би УНСоюз. На річних нарадах Головного Уряду почесні члени мають тільки дорадчий голос. Як знаєте, Конвенція рішила призначити почесним членам діти так за наради Головного Уряду, на яких вони мають дорадчий голос, як і за участь в Конвенціях, на яких вони матимуть вже рішальний голос, тільки не зможуть бути вибраними до проводу Конвенції, ані до Головного Уряду. Вони після цього рішення вже не можуть бути вибрані делегатами від Відділів. На Конвенції була мова про те, що почесні члени не мають права на діти, тільки на кошти участі в річних нарадах, але це описано було виснажене, коли йшла завазта дискусія за те, чи дальше платити їм діти, чи лише звороти коштів. Тоді було подане висвітлення, що почесні члени завжди діставали діти і будуть їх дальше діставати, згідно з рішенням Конвенції.

Відповіді головного касира Ульяни М. Дячук

Головний радний Теклі Мороз я вже дала відповідь у справі виплати секретарським винагород за зібрані вкладки. Ми будемо вислати секретарям канадських Відділів разом з чеками винагород фотокопії наших картотек Відділів, на яких подані суми виплатних вкладок першого і чергових років та обчислення від них винагород. Мушу тут додати, що маємо багато секретарів, такі є навіть серед нас, які дуже точно ведуть евіденцію виплатних вкладок і на кожне наше відхилення у винагороді звертають нам увагу.

Ми могли б планувати задержування дивіденд, коли будемо переводити зміну системи нашої дивіденди. Впроваджувати це тепер та мати таких, які приймають виплати, і таких, яким треба дивіденду залишити в нас, було б тепер неможливо. Але запевняю вас, що при зміні нашої системи дивіденд, щоб платити дивіденди відповідно до класів забезпечення, вкладок і років важності грамот, зможемо взяти до уваги також задержування дивіденди. При зміні системи дивіденди може діти до того, що члени, які дістають тепер високу дивіденду, скажимо, за грамоти класу ДП-65 з річними вкладками по \$12.00 чи \$13.00, можуть потерпіти, бо їхні нові дивіденди будуть напевно значно менші. Натомість багато більш дивіденди припадуть за грамоти класу Е-20 та Е-18, особливо в дальших роках їх важності. Отже, при цій зміні системи дивіденди ми зможемо теж включити можливість вибирати, чи задержувати дивіденди, щоб вони акумулювалися.

Головна радна Анна Гарас питала мене про стипендію для студентки Вайтгед, доні президентів Відділу. Як знаєте, ми маємо 149 аліацій на стипендії і я не можу, на жаль, тут дати вам відповідь про кожного з них. Прощу про одне: коли в майбутньому матимете такі справи, потелефонуйте, або напишіть нам про це до Головної Канцелярії, де ми маємо всі аліації на стипендії та прилоги, як і нотатки про рішення в кожній справі. Питав також про стипендію Комісію головний радний д-р Аскольд Лозинський. Запевняю вас, що ця стипендіальна Комісія, яка складається з дев'яти осіб, дуже точно переглядає аліації. Я особисто реферу справу аліації Комісії, переглянувши їх перед засіданням Комісії, і завжди звертаю пильну увагу на критерії, встановлені для розгляду аліацій, тобто потреби, успіхи в навчанні та активність в українській громаді і в українських організаціях, які важні в такому порядку. На жаль, ми маємо чимало таких аліацій, які живуть далеко від осередків українського життя. Тоді одинока їхня діяльність, це принадлежність до церковних організацій, хору, чи вівтарних хлопців. Тих членів Союзу ми не можемо відкинути на останнє місце при вирішуванні приділів стипендій. Ми стараємося виїти якнайкраще з таких ситуацій. Я певна, що на другий рік, коли ми будемо мати до розпоряджності ще \$8,000 з Фонду Вовка, буде нам значно легше задовольнити всіх аліацій, хоч і це буде залежати, скільки матимемо прохань про стипендії.

Головний радний Євген Репета твердив, що бюджет треба мати виготовлений вже на початку року. Такий бюджет є завжди готовий на початку року, але я приджала з ним на річні наради, чи на Конвенцію, тому, що там ще деякі дати мають бути вирішені і шойно тоді цей бюджет може бути повний і так затверджений. Ми завжди маємо готовий бюджет для УНСоюзу (загальний), для „Свободи“ та для „Союзіві“, тобто кожна окрема ділянка має готовий на час бюджет, а ми тільки долаємо до такого бюджету затверджені датки на різні шлі, чи додаткові видатки. Такий готовий бюджет ми привозимо на Конвенцію, де його ще розглядає Фінансова Комісія і тоді передає цей бюджет Конвенції до затвердження.

Головний радний Роман Куропас питав про Гамільтон Інвестмент Траст, це є уділи (стаки) в „Ріел Естейт

Інвестмент Траст“. На Конвенції багато справ представляють в пересаді, з деяких робиться велика втрата, а деяких взагалі не висвітлюють. Ми інвестували \$400,000 в ці уділи, а коли ці уділи мали вартість \$160,000, то ми могли б понести велику втрату, коли б їх тоді продали. Говорилися, що ця компанія збанкрутувала, а в дійсності вона існує та старається продавати всі ці будинки, в яких були зроблені інвестиції, щоб сплатити позички в банках, або замінювати ці будинки за позички в банках. Було домовлення з банками, що вони позички сплатять, або відновлять їх на кінець 1978-го року. Коли вони не могли сплатити, а банки домагалися сплати, тоді, звичайно, банки ідуть їм на допомогу і часто беруть від них реальності замість сплат позичок, а навіть часом і скреслюють їм всі належні відсотки. Так вони можуть за деякий час виплисти на чисті води, але я сумніваюся, чи ми колись зможемо дістати від них повну суму за 20,000 уділів, тобто \$400,000. Тепер реальність зискали на вартості як земля, так і будинки, і така коньюнктура для них краща, щоб жось поладнати свої кло-

Головний контролер д-р Богдан Футей запитував про два поверхи, які будуть звільнені. Уряд Освіти Джерзі Сіті платив нам за один поверх тільки \$104,000, тоді коли інші локатори платять за поверх \$152,000, отже різницю ми такі тратили. Крім цього, цей Уряд не платив нам за електрику, як це платять нам інші фірми, ані за гаражі, що їх вони мають в нашому будинку. Ми маємо навіть клопоти з їхніми автами, бо учителі, які до них приїждять, не вдержують там належного порядку та ніколи не закривають дверей до нашого паркування в будинку. На мою думку, для нас буде багато вигідніше та корисніше, коли вони вже заберуться з нашого будинку, тим більше, коли тепер ціни на такі приміщення для бюр значно зросли і в середині міста Нью Йорку вже цінують по \$12 та \$13 за квадратну стопу. Я вірю, що ми скоро дістанемо локаторів за ціну \$9.25 і навіть, коли б посередникові-агентам мали віддати по 25 центів, то нам таки остане по \$9.00 за квадратну стопу. Мої обчислення приходили з Української Будівлі не включають чиншів за ці поверхи, які будуть опорожнені в жовтні та в листопаді. Тому, коли б нам пошестило їх скоро винаймати, сума приходів з чиншів була б відповідно вищою. З тими прибутками, що їх тепер маємо, ми майже певно матимемо на чисто \$153,000 із Української Будівлі.

Головний радний Василь Ділюк згадував, що в приділах стипендій Канада є покривлена, бо не уділено стільки стипендій, скільки Канада повинна б дістати. Стипендії були розділені на підставі одержаних аліацій. Але з Канади чомусь присилають менше аліацій. Чому, мені важко сказати. Ми даємо багато оголошень у „Свободі“ та в „Українському Тижневику“ про речення надсилання аліацій і закликаємо студентів, щоб старалися в нас про стипендії. Пригадую собі, що минулого року ми навіть зверталися в половині березня до секретарів, щоб заохочували студентів старатися про стипендії, бо ми мали мало аліацій. Тому прошу вас, подбати про те, щоб з Канади прислали нам більше аліацій на стипендії, головне таких, що цих стипендій дуже потребують, а ми тоді розглянемо напевно одержані аліації справедливо та улічимо потребуючим стипендії. В цій Стипендіальній Комісії засідав з нами кожного року головний контролер мгр Іван Геврик, як представник Канади, і він завжди ставрав канадських аліацій представляти та піддержувати їх аліації.

Відносно радіових оголошень я погоджуюся з голосями про те, що ці оголошення не приносять нам багато користі, як це твердив головний радний Василь Ділюк. Тому ми повинні б дуже точно переглянути питання, чи маємо в такій самій мірі дальше оголошуватися, чи може видати ці гроші на щось іншого, що принесло б більше користей для УНСоюзу.

Мені було прикро довідатися, що головний радний Василь Ділюк не одержав своєї посвідки за \$25.00 від КУК. Ми вислали ці пожевоти всіх канадських делегатів до КУК разом із подорожними ковертами та списками тих, які виплатили що пожевоту. Якщо хтось не дістав такого посвідчення, чи може воно затрималося десь, тоді ми радо постараємося вислати друге поживування.

Ми маємо позички на Українську Будівлю від УНСоюзу та від членів на боргові зобов'язання. Сума позичок від членів зростає, а від УНСоюзу меншає. Ми свідомо того, що часом заклики про пожевоти чеків дивіденди на Фонд Наглої Потреби доходять до секретарів після доставки чеків дивіденди. Заклики вислаємо значно скоріше, але поштою другої класи, а чеки першою класною. Виглядає, що ми мусимо ще скоріше друкувати і вислати ці заклики.

Головний президент д-р Іван Фліс: Ми маємо в пляні, який узгоджений з головним редактором Антоном Драганом, що він матиме слово завтра ранком. Але тут були деякі питання, на які я поспрошу нашого головного редактора пана Драгана дати відповіді.

Головний редактор Антін Драган: З публікацією життєписів та знімок нових членів Головного Уряду не було нічого нового, бо так ми практикували вже чимало разів раніше. Ця традиція прийнята скрізь. Кажуть, коли ти обрався грибом, то і в борщ лізь. Раз ви дали себе вибрати на членів Головного Уряду, то і наші члени мають право знати про вас, тих, кого вони вибрали на ці відповідальні пости. Можливо, що панове цього не бачили раніше та в цьому не орієнтувалися, але ми вже це робили після попередньої та після ряду ранішніх Конвенцій. Ми друкуємо життєписи нових урядовців. Але цього року ми навіть думали з головним секретарем, чи не видрукувати таких життєписів про всіх членів Головного Уряду, тобто деякі життєписи навіть повторити, бо люди забувають те, що було давно. Так воно є в американському уряді, які навіть в місцевих публікаціях міст, або і великих підприємств, що там подають до відома „гу із гу“. Ваші члени, які до вас звертаються, хочуть знати про вас дещо більше, хочуть знати, з ким мають до діла. Це не є ніякий секрет і члени навіть повинні знати, чи і в якій справі до вас можуть звертатися. Отже, це наша традиція. Але, очевидно, коли ваша воля інакша, то той, хто буде в майбутньому такими справами займатися, матиме це на увазі. Все таки ми не відступили в ніякому випадку від традиції, ані від прийнятого порядку. Про тих, які не прислали життєписів, ми подали, що вони нам їх не прислали.

Головний президент д-р Іван Фліс: Ми ще попросимо нашого головного редактора Антона Драгана до слова завтра. А сьогодні я хотів би ще тільки представити вам усіх нових членів Головного Уряду, які були вибрані на останній нашій Конвенції. Вітаю першого отця митратора Степана Біляка, нашого нового члена Головної Контрольної Комісії, та другого члена Головної Контрольної Комісії проф. Івана Телюка, який був уже раніше заступником головного президента. Вітаю теж наших нових головних радників Миколу Хоманчука, Романа Куропаса, Михайла Сороку, Гелен Олек, яка повернулася на пост головної радної, бо вже раніше була головною радною, і того колишнього партнера д-ра Аскольда Лозинського.

Пані і панове! Я думаю, що всі ми погодимося на те, щоб наш головний секретар Володимир Сохан одержав від нас право передергувати і виправити всі ці слова та бесіди, що їх ми вже мали і будемо мати завтра, щоб все це гарніше виглядало, коли будуть читати його в „Свободі“. Бачу, що всі ви з цим погоджуєтесь і мою пропозицію піддержали та апробували. Дякую.

(Продовження на ст. 4)

ПРОТОКОЛ

(Продовження зі стор. 3)

Ми маємо тепер п'ять хвилин по шостій, але маємо ще багато з нашої програми перед собою. Тому запитуємо вас, чи хочете мати вечірню сесію, чи зійдемося на чергову сесію завтра ранком? Після короткої дискусії вирішено, що чергова сесія цього засідання Головного Уряду почнеться завтра ранком о годині 9-й в ший самій залі бібліотеки „Союзики“. Згідно з цим, головний передсідник д-р Іван Фліс закрав сесію.

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД Субота, 9-го вересня 1978 року

Рання сесія

Головний передсідник д-р Іван Фліс відкрив цю ранню сесію нарад о годині 9:30 ранку і попросив до звіту годового організатора Василя Оріховського.

Звіт головного організатора Василя Оріховського

Шановний пане передсіднику, Високопреподобний Отче, дорогі члени Головної Контрольної Комісії та головні радні! Мені приходить оце вперше тут перед вами виступати і, як кажуть мені головний передсідник, здавати звіт, хоч я працюю на цьому мосту пості тільки другий місяць. Але союзові справи мені не нові, тому що я, Богданукувати, працюю вже майже 8 років обласним організатором. Я прийшов до УНСОЮзу не на те, щоб заробляти гроші. Я прийшов, бо вірю, що варта цій нашій найбільшій організації присвятити час і своє вміння та старався працювати для неї щиро. Я здаю собі справу, що перебуваю я тепер важливий пост і найважливішою ділянкою праці УНСОЮзу і тому звертаюся до вас усіх з проханням допомагати мені у моїх починках та в моїй праці для добра нашої установи, зокрема у стараннях збільшити членство УНСОЮзу. Відбуваючи поїздки в терен, я заважав між нашими діями брак ентузіазму, що був цілою наших ранішніх діячів та наших піонерів, та брак того духа, що вів їх до праці та до всіх нових досягнень. Коли прислухаюся тут розмовам про те, що будемо мати нових людей — спеціалістів забезпечення діла, турбує мене те, що без ентузіазму і того духу, про якого наш Франко казав „дух, що тіло рве до бою“, нам важко буде досягти по нові досягнення. Бо чим ви заступите ідею, яка лягла в основу УНСОЮзу, чим заступите ідейний аргумент, чому треба нашим українцям вступати в члени УНСОЮзу? Ми мусимо мати на увазі, що нам треба мати з чим іти до наших людей, мати чим зацікавити їх, коли мова про цілі та завдання нашого УНСОЮзу. В теперішній так важкий час для нашого народу на рідних землях, де забороняють нашому народові вживати і плекати рідну мову, зберігати нашу релігію, культуру і традиції, коли там людина має відвагу в обличчя жадливих переслідувань стати на оборону прав другої людини, ми повинні дбати про допомогу рідним братам і сестрам в Україні в їхніх змаганнях до волі, а рівночасно нам треба дбати про те, щоб передати нашим дітям — нашому новому поколінню нашу мову, релігію і традиції та ці завдання супроти України. Все це повинно бути основою діяльності нашої установи та всіх наших членів — союзовців.

План праці Організаційного Відділу на цілий 1978-й рік виготовив мій попередник на пості головного організатора, Степан Гавриш. І я, шануючи свого попередника, ~~здаю до уваги його план~~, чи радше частину його плану, щоб пристосувати його до нашої осінньої членської кампанії. Ми почали 1-го вересня нашу осінню кампанію, ціллю якої є придбання 2,000 нових членів, бо, як ви чули у звіті годового секретаря, ми досі здобули всього 2,008 нових членів. Після Конвенції є звичайно деякий застій, бо бувають різні невдоволення, а далі приходить вакаційний місяць. Так у липні ми здобули тільки 142 нові члени, а в серпні вже 213. Ціх запланованих 2,000 нових членів, 1,800 ми сподіємося одержати з терену ЗСА та 200 з Канади, а всі вони разом дали б нам \$4,000,000 забезпечення.

Я вже розіслав листи до всіх конвенційних делегатів з проханням, щоб кожний з них виконав свій обов'язок — придбав своїх 10 конвенційних членів. Покищо відгукнулося дуже мало делегатів на цей заклик і на пригадки. Трму я прошу вас, щоб ви на терені вашої праці старалися волонтерити на цих делегатів і зрушити їх до організаційної праці.

Я запланував ряд організаційних зборів Округ. Одні з них ми вже відбули для цілої метрополії Нью Йорку і вони були вповні вдалим. Вкоротці матимемо збори Округу в Тронті, куди я поїду на дещо довший час. Хочу відвідати Тронт та Монреаль і буду старатися цей терен зрушити до праці, але буду теж вам вдячний, коли допоможете мені в цьому в своїх околицях. Ми повторюємо тут, що нам треба організаторів і ми просимо допомогти нам їх звайти. Але покищо прошу теж кожного з вас бути на місцях такими організаторами та поширювати на місцях нашу союзову ідею. Навіть для найкращих фахівців забезпечення діла треба теж союзового духа і тієї ідеї, бо тільки з ними можна іти в наш народ та заохочувати його забезпечуватися, стаючи членами УНСОЮзу. Ми хочемо відітти збори по всіх Округах в місяцях вересні та жовтні. Перед такими зборами плануємо влаштувати короткі курси для тих секретарів, які працюють, або хочуть працювати. Бо таких, які не хочуть працювати, шкода навіть вчити.

Одним із засобів для виконання нашої квоти нових членів вважаємо наші лотерейні акції, в яких діти одержують грамоти класи Р-20 на суми, по \$1,000 із запланованими вкладами за перший рік. Такі лотерейні акції ми ведемо і в цьому ювілейному році 85-річчя „Свободи“. 45-річчя „Українського Тижневища“ та 25-річчя „Веселки“ при різних нагодах, як ювілейні свята „Свободи“ та всієї іншої імперії.

В додатку до нагород за приєднання нових членів, що залишаються такі самі, як у попередньому році, ми запланували ввести спеціальні нагороди, щоб заохотити більше секретарів та організаторів до приєднання нових членів. Так ми думали оживити організаційну працю в цьому тяжкому поконвенційному році, призначивши наступні нагороди за час від 1-го вересня до 31-го грудня 1978 року:

Спеціальні нагороди за найбільше число членів

1-ша нагорода	\$500.00
2-га нагорода	\$300.00
3-тя нагорода	\$150.00
та 12 нагород по	\$ 50.00

Спеціальні нагороди за найвищу суму забезпечення

1-ша нагорода	\$500.00
2-го нагорода	\$300.00
3-тя нагорода	\$150.00
та 12 нагород по	\$ 50.00

До чисел здобутих нових членів та до сум забезпечення для призначення цих нагород будуть числитися тільки грамоти життєвого забезпечення. Не будуть враховуватися грамоти акцидентного забезпечення, грамоти класи Т-5 і Т-10, як теж грамоти деп. молоді ТР-65 і лотерейні грамоти.

В тій акції не можуть брати участі постійні організатори

ані обласні організатори, які одержують постійну платню. Їх вводимо для секретарів та конвенційних делегатів і всіх інших організаторів.

Ми нагороджуємо секретарів та звичайних організаторів одностороннім безплатним побутом на „Союзики“ за приєднання в році 25 нових членів. Тепер ми хочемо ввести також за приєднання 10 нових членів на суму не менше, як \$20,000 забезпечення безплатним побутом на „Союзики“ на час вікенду. Ці всі акції, це плани тільки на найближчу мету. Плани на дальшу мету будемо опрацювати пізніше.

Покищо можемо повідомити вас, що ми саме договорилися із ред. Катамасм, досвідченим продавцем комерційного забезпечення, який був у нас на секретарсько-організаторських курсах на „Союзики“ і там, поруч своїх доповідей курсантам, він теж вислухав ці курси про наші плани та систему життєвого забезпечення. Ми сподіємося, що він вже скоро почне працювати в нас за комісове від приєднання нових членів та їх сум забезпечення.

В дану пору ми маємо тільки двох обласних організаторів. Ниміє: мій попередник а тепер старший обласний організатор Степан Гавриш, який працює на території стейтів Пенсильвенії, Мериленду та Вірджинії, і обласний організатор Богдан Дейчаківський, до території праці якого належать стейти Огайо, Ілліной та Мішиген. Ми пошукуємо за більше організаторами, але досі не мали ми в цьому жадних успіхів. Шукаємо постійних організаторів, нагорода яких є \$12.00 за кожного нового члена в додатку до звичайної нагороди по \$12.50 за кожну тисячу забезпечення. Але передумовою таких додаткових нагород є приєднання по 10, або бодай по 5 нових членів кожного місяця, тобто 120, або 60 членів за рік. Може кандидатам на таких організаторів здається, що це малі суми нагород, але у порівнянні до вкладок наших грамот це насправду вже добрі нагороди. Треба тільки кандидатів на таких постійних організаторів про все точно поінформувати.

Я планую шукати постійних організаторів по Округах. Таким окружним організатором може бути голова Округу, бо він найбільше цікавиться союзовими справами. Його працею було б в часі двох днів вікенду, прийняти менше два вікенди на місяць піти, чи поїхати в терен з котримсь із секретарів Округу. Щоб секретарі з ним співпрацювали і щоб він собі їх не зражував, ми дали б йому тільки цю додаткову нагороду, а секретареві основну нагороду за придбання членів, щоб він також одержав нагороду за свою працю. Часом секретар протресе допомоги когось відважнішого, який піде з ним до кандидатів і зможе до них відповідно промовити. Отже я буду шукати за такими окружними організаторами і це може допомогти нам оживити організаційну працю в терені. Цих людей ми будемо вишлювати. Край б ви знали про людей, які надаються на таку працю на ваших теренах, прошу про це мене повідомити.

Вже на весну ми заплануємо цілий ряд курсів, до участі в яких заохотимо тільки добрих секретарів. Ми знаємо з досвіду, що навіть ціліотжнівські курси відвідували люди, щоб радше мати „гуд тайм“, а потім вони порозжиджалися і ми з них не мали жадної користі. Тому думали влаштувати курси для добрих секретарів не на цілий тиждень, але на два-три дні, і там їх вишлювати, щоб вони насправду чулися знавцями нашого забезпечення діла. Може на таких курсах вийдемо краще.

Ми маємо багато Відділів, членство яких є менше, як 25. З цими та іншими неактивними Відділами ми маємо проблему: що з ними робити? Малі Відділи, це часто родинні Відділи. Я хочу вас всіх просити, щоб ви у своєму терені поцікавилися такими Відділами і в кожному випадку порадили нам, що з такими Відділами робити. В них тяжко змінити секретарів і їх тяжко получити з другими Відділами, але їх можна б активізувати. Самі нарікання на це та на наш стан нам нічого не дають. Нам усім треба над цім рядом справ застановитися і я прошу вас усіх порадити нам, як нам цю систему змінити, як маємо далі поступати. Отже прошу вас і чекаю на вашу дискусію і багато порад. Дуже радо їх прийму і буду вам вдячний за кожну думку, як нашу ділянку організування членів поправити і посилити. Дякую вам за увагу.

Головний передсідник д-р Іван Фліс: Закри ми прийдемо до вислухання кожного з вас про організаційний стан ваших теренів, я попрошу ще нашого заступника головного передсідника д-ра Мирона Куропаса до слова і звіту про його відділення успішної братської організації „Синні Норвегії“.

Звіт заступника головного передсідника д-ра Мирона Куропаса

Щодо організаційних справ, то я погоджуюся, що це наша найважливіша справа. У зв'язку з тим, я мав нагоду по Конвенції поїхати до Мінеаполісу і відвідати „Сонс оф Норвеї“. Як ви певно знаєте, „Сонс оф Норвеї“ це єдина етнічна братська організація, що зростає на 25% — значить за останніх 10 років вона подвоїла своє членство. І насувається питання, чому якраз „Сонс оф Норвеї“ подвоїли своє членство? Я мав нагоду говорити з адміністратором „Синні Норвегії“, він очевидно є норвежець, я мав нагоду говорити з їхнім містопредсідником для братських справ — він нічого не робить, тільки полагоджує братські справи. Я приглянувся їхній організаційній структурі. Вони мають трьох продавців забезпечення, що заробляють понад \$100,000 річно. Ми напевно не маємо ані одного, що заробляв би стільки. „Синні Норвегії“ мають теж людей в терені, що є окружними адміністраторами, що працюють з групами продавців забезпечення — вони мають дуже активний персонал в терені. Я питався про причину їхніх успіхів і мені відповіли, що точно тому 10 років „Синні Норвегії“ знаходилися в подібній ситуації, як ми сьогодні, вони втрачали кожного року членів. Вони охопили вже всіх норвежців — американців першого і другого покоління, економічна ситуація в Норвегії покращалася, так що не було нових емігрантів — ситуація дуже подібна до нашої — і вони стали перед питанням, що їм робити? І зробили вони наступне: Екзекутива і Головний Уряд „Синні Норвегії“ заявили: наша організація знаходиться в кризі. Або ми будемо продовжувати наше життя так, як ми робили це досі, або ми рішимо збільшити наше членство та розбудувати нашу установу. Вони знали одного чоловіка, що був норвежського роду та працював в іншій аскураційній установі як керівник продажу забезпечення. Екзекутива „Синні Норвегії“ запропонувала йому перейти на працю до них. Це був дуже успішний екзекутивний урядовець, він був ознайомлений з ситуацією в „Синні Норвегії“ та відповів, що він не бачить організаційної будучності для себе у них та що вони в ніякому разі не будуть спроможні дати йому відповідної винагороди. Але вони, все ж таки вмовили його, і він, після шести місяців праці в „Синні Норвегії“, погодився працювати в них як керівник продажу забезпечення, з тим, що він сам має вишколювати своїх працівників і доставати комісове від усіх проданих грамот; отже, він хотів і платню і комісове. І він заявив, що „Синні Норвегії“ мусять бути приготувані в найближчих 5-ти роках втратити \$500,000. Вони були дуже здивовані: як ми можемо видати таку велику суму? Цей керівник продажу забезпечення виявив, що це будуть випускники вишколу успішних продавців забезпечення, бо, мимов усеїх заходів, усіх інтерв'ю, немає можливості уникнути непродуктивних продавців забезпечення — треба рахуватися, що тільки 1 з 10-ти буде тільки успішним. На ділі вони втратили біля \$100,000. — бо їхній успіх вишколу був кращий, як сподівалися на кожних 3 людей, що вони заангажували, і з них став успішним продавцем забезпечення. 30% успіху це дуже добрий відсоток. На початку було дуже важко Екзекутиві „Синні Норвегії“ погодитися з можливістю втрати \$500,000.00 та

\$100,000.00 платні для керівника продажу забезпечення, але вони прийняли його на працю на названих умовах. Тепер вони мають дуже успішних продавців забезпечення в терені, вишколених їхнім керівником. Їхній вишкіл тривав 1 рік, всі продавці є норвежці і коли я спитав, чи вони zatrudнюють інші національності, мені відповіли: „ми старасмося, але безуспішно, бо не може не-норвежець продавати з успіхом норвежське забезпечення“. Це коштувало їм 4 роки, щоб переконалися в цьому і це є факт. От „Синні Норвегії“ zatrudнюють продавців забезпечення тільки норвежців, яких вони самі вишколюють. Вони починають від низького комісового, тоді, якщо досягнуть звання продавця братського забезпечення на протязі одного року, вони платять всі кошти, а продавець дістає 10% підвишки у платні. „Синні Норвегії“ мають відповідно приготувані для норвежців — американців пропагандні фільми, магнітні стрічки та різні брошури, якими можуть користуватися продавці їхнього забезпечення. Я все це маю і сподіюся, що матиму нагоду представити це все на найближчому засіданні Екзекутиви.

Але це є друга справа, на яку я хочу звернути увагу. Я дуже захоплений моїми відвіданнями в центрі „Синні Норвегії“ і міг би багато ще про те говорити. Це не значить, що ми мусимо все так само зробити, але ми можемо багато від них навчитися. Я спитав їхнього керівника продажу забезпечення як вони підходять до норвежців з пропозицією продажу забезпечення. Він відповів, що вони цього так прямо не роблять, бо як ви підійдете до людини і спитаєте: „чи ви хочете купити норвежське забезпечення полісу?“ — то автоматична відповідь буде: „дякую, я вже маю, я не зацікавлений“. Тому „Синні Норвегії“ мають містопредсідника для братських справ. Він не продає забезпечення. „Синні Норвегії“ мають два роди членів: членів, які вносять \$10.00 річно і членів, що мають забезпечення грамоти. Вони мають тепер 103,000 членів, з яких менше як 50,000 мають забезпечення грамоти. „Синні Норвегії“ були між братськими організаціями на 33-тому місці, тепер є на 17-тому; вони зросли так за 10 років. Вони наперед випишуть членів на цю річну вkladку, влаштувають для них сходини, подорожі до Норвегії, прогулянки кораблем, літні табори для дітей. Коли ці члени переконаються, що членство „Синні Норвегії“ виходить їм на користь, коли вони вже зжилися між собою та набрали привчання до своєї організації, тоді керівник продажу забезпечення посилає їм продавця забезпечення. Я спитав його про прогулянки кораблем. Він відповів, що вони порозуміваються з різними подорожними агенціями і влаштовують, без заробітку, норвежські карабескі прогулянки. Вони винаймають найкращу норвежську оркестру, мають школу для малих дітей, щоб діти мали зайняття під опікою, а батьки могли спокійно відпочивати і бавитися, мають лекції норвежської мови для всіх. Члени є дуже задоволені і це є саме та база братерства, на якій „Синні Норвегії“ будуть свою забезпечення силу — це принайменше 50% їхнього успіху. Вони не ідуть до норвежців і кажуть: „ти мусиш купити в нас забезпечення, бо ти є норвежець“. Вони кажуть: „ми норвежці, й ти, здається, теж норвежець, чи ти належиш до нашої організації? Ми маємо всякі культурні імпрези; ось цієї суботи є забава — прийди до нас“. І так вони здобувають членів. Отже, причиною успіху „Синні Норвегії“ є ряд добре вишколених продавців забезпечення і добре випрацювана братська програма.

І ще один доказ, чому потрібні успішні продавці забезпечення. Я хочу звернути вашу увагу на факт, що греко-католицька унія „Русини“ — „Соєдиненіє“, що було засноване 1892 року, 2 роки перед УНСОЮзом, перший раз від 1900-тих років цього року перевищило УНСОЮЗ. Русини — ми кажемо, то їх нема, русини зникають. Є українці всі там в Карпатській Україні, де ж ті русини? Як це є можливо, що русини нині в Америці мають більшу організацію як українці, якщо русинів вже нема? Але, то є факт. Це є у „Фратернал Монитор“. Причиною цього є, що вони зробили подібно як „Синні Норвегії“, zatrudнили професійного продавця забезпечення і він підніс їхнє членство за останніх 20 років на 20%. І нам того треба. Найближчі чотири роки покажуть, чи ми будемо організацією, яка почне рости, чи будемо даліше падати. Іншої розв'язки немає. То не можна „трошки тут і трошки там“ — піднісати по 5%, замість дати два, три дні на „Союзики“. Нам треба перевести докладну ревізію, але ми не можемо зробити цього на сьогоднішніх зборах. Нам треба, щоб хтось сів і випрацював усі деталі. Ми мусимо дістати дорадника, що розуміється на забезпеченні, щоб подав свої рекомендації. В першу чергу треба випрацювати програму вишколу для майбутніх продавців забезпечення, треба подумати над заохотою для всіх секретарів і треба придумати підхід до всіх українців — американців.

Всім вам повинно вже бути відомо, що так як ми дотепер робили, ми далі не можемо робити, але що саме ми можемо робити для поступу? Я думаю, що ви всі згодні з тим фактом, що Український Народний Союз сьогодні не є та сама організація, як вона була 20 — 30 — 40 років тому. Як був пан Галиччін, покійний пан Галиччін, голова Українського Народного Союзу, та наша організація була шанована в кожній громаді. Галиччін давав напрямом, як громада повинна йти, якими шляхами. Він був головою Українського Конгресового Комітету — то Союз рішав. Ми були шанована організація в громаді, а нині що? Кожна маленька організація нам наказує і ми стали, вибачте, що кажу, громадською дібною короною, бо до нас приходять і дють. От Союз: дайте сто доларів, тисячу, десять тисяч, п'ятнадцять і т.д.

Я думаю, пані й панове, що це мусить закінчитися, ми не є тільки до використання. Ми мусимо повернути Український Народний Союз до того стану, що колись, щоб він мав престиж у нашій громаді. Ми маємо цю можливість, бо ми можемо сказати, що серед нас є представники всіх прошарків українсько-американської спільноти. Тут є всі, всякого релігійного і політичного погляду; кожний з нас має певні впливи в певних серединах, деякі мають більш, деякі менші, але ми всі маємо впливи. Ми можемо причинитися до того, щоб історики, які будуть писати історію УНСОЮзу, могли сказати, що ці чотири роки були переломовими. Це була доба повороту УНСОЮзу до давного престижу.

Головний контролер мгр Іван Геврик: Як там працюють секретарі в організації „Синні Норвегії“?

Заступник головного передсідника д-р Мирон Куропас: Вони мали таку саму проблему, як і ми. Де були старі секретарі, вони пропонували їм платити по 5 або 10% від вкладок тільки за братську роботу, а малі Відділи неактивні вони кучили, так протягом 5 до 7 років вони перебрали всі Відділи і перейшли на „дайрект білінг“. Вони тепер продають по 10, 20 і 25 тисяч забезпечення членам і зробилися через те і „дайрект білінг“ великою організацією.

Головний контролер мгр Іван Геврик: Скільки є норвежських братських забезпечених організацій в Америці і в Канаді?

Заступник головного передсідника д-р Мирон Куропас: Вони мають тільки дві такі організації. Одна з них майже не росте взагалі, а ця друга, „Синні Норвегії“, постійно йде вгору.

Головний передсідник д-р Іван Фліс: Широ дякую, пане Мироне, за труд та ці інформації про „Синні Норвегії“, які повинні мати величезний вплив на кожного з нас. Бо ми є тепер наче „на хресті“ і або будемо поволи вмирати, або будемо відроджуватися і жити далі. Але вернемося тепер до коротких звітів кожного з вас.

ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ ПРО СТАН І МОЖЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ В ІХ ТЕРЕНІ ДІ

Звіт головного контролера д-ра Богдана Фута

Клівлендська Округа вив'язалася за останній рік майже на сто відсотків, а в цьому році досі приєднала 115 нових членів; це мусимо попрацювати, щоб справа організування членів покращалася в цьому році. Проблема в тому, що ми маємо таких секретарів, які взагалі не організують нових членів та не беруть навіть участі в зборах Округу і не цікавляться УНСОЮзом. Отже головне питання, що його повинен розв'язати наш головний організатор, це питання, як ми можемо заставити ці Відділи та їхніх секретарів, щоб вони себе зацікавлювали. Цим повинен поцікавитися теж Головний Уряд. Мені здається, що причина тут в браку нагляду над цими секретарями. У нас бо є такі секретарі, які працюють, коли хочуть, а коли вони не хочуть нічого робити, то їм навіть ніхто не зверне уваги. Я знаю з минулої каденції, коли протягом чотирьох років я звертався до головного передсідника і повідомляв його про такі неактивні Відділи в Клівленді та просив, щоб хтось з Головної Канцелярії до них звернувся, або щоб уповноважити когось з головних радних це зробити. На жаль, відповіді на це були, що це справа секретарів і члени повинні скликати збори таких Відділів і там притягнути до відповідальності цих секретарів. А воно так не є, бо члени не будуть покликати до відповідальності секретарів, а це повинен зробити хтось з гори. Коли б мали до цього право головні урядовці — думаю головні радні, або навіть Округні Управи, то ці справи були б напевно розв'язані та секретарі відчували б відповідальність за їх працю. Тоді Округи мали б більший авторитет. Треба подумати, чи не добре було б дати такі повноваження обласним організаціям, щоб вони могли щось зробити, коли секретар не хоче організувати членів, ані навіть допомогти йому в цій праці. Щодо злуки Відділів, то про цю справу ми давно говорили, але, на жаль, чомусь досі цього не переводиться в життя. Думаю, що це справа Округних Управ та самого головного організатора, який повинен нарешті почати ці справи реалізувати.

Я чув, як говорив заступник головного передсідника д-р Мирон Куропас і висловився про це головний організатор Василь Оріховський, що все це питання професійності наших організаторів. Я вже в Уряді 9-й рік і чую шороку, кожного засідання про цю професійність, що нам треба професійних людей. Я думаю, що нам треба вкніти перестати про це говорити, а взятися просто до праці, уповноважити головного організатора, щоб він таких людей прийняв на працю і нехай він за цю ділянку праці відповідає. А ми чистим сидимо тут та рішаємо, чи той олівець має бути жовтий із синім написом і про такі дрібні справи ми говорили кожного року на Організаційній Комісії. Нам треба дати головному організаторові бюджет та уповноважити його найняти професійних людей, що апробує Екзекутива, а тоді ми побачимо, чи такі професійні люди нам оплатяться, чи ні. Ми можемо пробувати таких професійних організаторів в одній місцевості та для порівняння держати на старій системі другі, щоб пізніше побачити, чи ці зміни дійсно корисні. Перевести це, як так званий „пайлот проєкт“.

Як ви напевно знаєте, тепер стає чим раз більше популярним копаній м'яч. Я думаю, що УНСОЮз повинен стати спонсором таких молодечих дружин копаного м'яча та таборів, а це напевно сполуярзує УНСОЮЗ серед батьків та нашого громадянства. Поруч інших спортових імпрез на „Союзики“, ми могли б зорганізувати турнір копаного м'яча молодечих дружин. Стильки про методи пропагування УНСОЮзу.

В наших забезпечених плянах ми вже повинні впровадити пенсійне забезпечення із використанням прав „Кіог Плян“. В Огайо продають такі пляни забезпечення серед молодих професіоналів і Союз міг би теж збільшити серед цих людей своє членство, бо ці люди потребують не тільки професійного забезпечення, але можуть тоді також забезпечити свої родини, жінок та дітей, раз ми здобудемо доступ до них.

Ми можемо говорити даліше кожного року і багато планувати. Але, коли ми не візьмемося до реалізації цих плянів і не наймемо цих професійних людей до нашої праці, то всі наші наради і планування будуть переливанням з пустого в порожнє. Отже, відповідно до нашої проблеми є праця і ще раз праця.

Звіт головного контролера проф. Івана Телюка

У першу чергу я подам звіт з Округу в Нью Гейвен. Раніше ця Округа об'єднувала Відділи південної частини стейту, а тепер додано також Відділи північної частини Коннектикату. Південна частина активна, а північна перестала працювати через брак відповідних людей, як і брак відповідного контакту з цими Відділами.

Коли говоримо про дальші пляни, я стою на становищі, що ми тепер нахилимося у специфічних умовах і тому мусимо шукати специфічних засобів, щоб наші проблеми розв'язати. Ми можемо приглядатися чужинцям братським установам, щоб довідатися про тасмичні їх успіхи. Але, на мою думку, ми мусимо наперед пізнати самі себе і вирішити, що ми можемо в нас зробити та повинні перевести технічний вишкіл, щоб так досягнути визначені цілі. Для прикладу візьмемо економічний розвиток різних країн. Система, яка існує в Японії, напевно не надається для Америки. Так само система Куби виявилася непригідною для Чехо-Словаччини, хоч туди їздили чеські урядовці і хотіли наслідувати Кубу. Так було теж з іншими державами. Тому ми мусимо проаналізувати наш стан і ствердити, де ми стоїмо а тоді вже виготовити плян дії його наперед якось випробувати. Як це зробити? Треба проаналізувати, як українці ставляться до комерційних справ в Америці. Бо є специфічні речі, на які нам треба звернути увагу. Так, наприклад, ми говоримо про пряме плачення вкладок до Головної Канцелярії. Я був би з цією справою дуже обережний. Бо, хоч кожний зане, що чековеkonto може бути безплатне, то ми маємо ще багато людей без таких чекових конт. Така людина втрачає цілий день на те, щоб поїхати автобусом і купити грошові перекази, чи чеки, щоб заплатити різні рахунки за оліву, електрику і т.п. подібне. Я маю у своєму Відділі людей, які пересилають вкладки поштою. Але це далеко не всі члени. Отже, треба цю справу добре проаналізувати і тоді робити пляни.

Друга справа це статутове оформлення Округних Комітетів. Я борюся за це вже 13 років, але вже чотири Конвенції відкинули пропозиції зміни в статуті для внесення туди Округних Комітетів. Колись кожний Відділ займався громадським життям, а тепер це можуть вести тільки Округи. Але цим Округним Комітетам треба надати певні права та якісь форми. Отже, треба ділянку громадської активності Відділів, які тепер цього не можуть самі робити, централізувати в Округах і призначити на таку працю Округних Комітетів певні фонди, чи платити винагороду за проведenu працю. Голови Округ повинні б мати права перевіряти діловодство Відділів та про це звітувати, подаючи аналіз кожного Відділу. Самі відділи головних урядовців по Округах не дають нам багато. Ми мусимо виготовити точні статистичні дані про Округи, пізнати їх потенціал та ствердити, які українці живуть на терені кожної Округи і які там наші професійні сили. Шойно тоді ми зможемо вирішити яких методів треба нам вжити, щоб зрушити організаційну працю Округ і притягнути наших людей до УНСОЮзу. Важливим є, щоб ми мали свій плян для своїх людей. При тому завжди треба пам'ятати, що найбільше важливим є такі безпосередній, особистий контакт з нашими людьми.

[Продовження буде]

СОЮЗОВЦІ! РОЗПОЧИНАЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

ПОВІДОМЛЕННЯ

КАНАДСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ
Українського Народного Союзу
має тепер свої приміщення при
18 Leland Avenue
Toronto, Ont., Canada M8Z 2X5
Tel.: (416) 231-4685

64-й Відділ США в Нью Йорку, Н. Й.
запрошує Громадянство і Членок на

ВЕЧІР

п. н.

„РОЗКАЖУ ВАМ ПРО УКРАЇНУ“
який відбудеться

в суботу, 31 березня ц. р., о год. 5-й по пол.
в Домівці США, 108 Друга Ав., Нью Йорк Н. Й.
Участь беруть: **НІНА САМОКИШ** і **МАРТА ЗЕЛИК** —
висвітлює проірки.

УПРАВА ВІДДІЛУ

24-й Відділ Союзу Українок Америки
Елизабет, Н. Дж.

повідомляє Громадянство, що

в суботу, 31 березня ц. р., о год. 7-й веч.
загостить до нас

ВІКТОР БОРОВСЬКИЙ
недавший в'язень „психушок“ КГБ
і розкаже про поета-дисидента

МИКОЛУ РУДЕНКА

та власні переживання в тюрмі народів.

Три поезії Миколи Руденка — читають:

Г. КОРОЛЬ і **О. МЕЛЬНИЧУК**

Прозірки — питання — відповіді

Місце зустрічі: **Школа св. Володимира**
425 Grier Avenue, ELIZABETH, N.J.

Громадянство нашої округи запрошуємо
до численної участі.

Відедайме

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКУ

ВИСТАВКУ
для відзначення 40-их роковин
КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ
ВИСТАВЛЕНО 57 КАРТИН НАЙКРАЩИХ МИСТЦІВ.

Виставка триватиме

до 17-го квітня 1979 року

Відкрита щоденно від 2-ої по пол., вечором згідно
з домовленням

в **Українському Інституті Америки**
2 Схід 79-та вул., НЬЮ ЙОРК, Н. Й.

В неділю, 25-го березня, о год. 2-й по пол.
та в суботу, 31-го березня, о год. 4-й по пол.
буде

ВИСВІТЛЕНИЙ ФІЛЬМ
ПРО КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ
зі словом учасників.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
в Нью Гейвені, Конн.

повідомляє, що

в неділю, 8 квітня 1979 р., о год. 2:30 по пол.
в залі Української Католицької Церкви
при Нобел Стріт, БРІДЖПОРТ, Конн.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

1. Відкриття і вибір Президії.
2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
3. Звіти Управи і Контрольної Комісії.
4. Дискусія над звітами.
5. Удільнення абсолютної уступачої Управі.
6. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії.
7. Доповідь проф. ІВАНА ТЕЛЮКА, головного контролера УНС.
8. Запити до представника УНС.
9. Затвердження плану праці на 1979 рік.
10. Внески і запити.

У зборах обов'язково повинні взяти участь члени Окружної
Управи. Урядовці і Конвенційні Делегати на 29-ту Кон-
венцію УНС наступних Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 84, 101, 138, 207, 253,
254, 277, 350, 370, 387, 404.

У зборах візьме участь:

Проф. Іван Телюк, головний контролер УНС
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Проф. Іван Телюк
почесний голова

Д-р Михайло Сигурович
голова

Тарас Сливинський
секретар

Василь Добчанський
касир

„ЗА ПРАВИЛЬНИЙ ПІДХІД...“

(Закінчення зі стор. 2)

рота" М. Овчаренко та
„Хрестоматию з українсь-
кої літератури...“ К. Кис-
левського. Крім того,
в програмі навчання
української мови вклю-
чено уривки творів пис-
менників-емігрантів —
приклад: У. Любич, Л.
Храплива, О. Мак, І. Кер-
ницький, Е. Козак („Гриць
зоуля“) та інші, дитяча
література, молодіжні жур-
нали, жіночі: „Молоде
життя“ тощо. У цьому
підручнику не „пропущено
дитячу літературу“, бо у
старших класах немає роз-
ділу чи теми дитячої лі-
тератури. Треба було б до-
класти трохи зусиль і по-
знайомитися з програмою
Шкільної Ради, а тоді
„повчати“ упорядників.

Так само п. Барагура не
має слушності, що укла-
дачі „нерівномірно“ пода-
ли „вибір із творів“ пис-
менників: одним, мовляв,
присвячено десять сторі-
нок..., а іншим „одну-
два сторінки (Б. Лепкий)“.

Упорядники здають со-
бі справу з того, що „Хрестоматию“ можна й треба
критикувати, обговорюва-
ти — що в ній добре, що
зле, що лишити, що поліп-
шити, що пропустити, од-
нак, не робити закидів, які
породжують сумніви щодо
добросовісності й об'єк-
тивізму критики.

Б. Лепкому відведено чоти-
ри сторінки.
Ясна річ, що прозовим
творам відведено більше
сторінок, а поетичним —
менше, бож проза і пое-
зія не важаться сторінка-
ми...

На питання, чому в цьо-
му підручнику немає бага-
то авторів, яких названо
в критичній відповіді уже
дана вгорі, але хочемо до-
дати, що ні одна хрестоматія
не є ані пам'ятною кни-
гою, ані збірником ти-
пу аналізів, чи антологій, ані
історією літератури, в яких
зобов'язує „виперність“
— згадати всіх...

Упорядники здають со-
бі справу з того, що „Хрестоматию“ можна й треба
критикувати, обговорюва-
ти — що в ній добре, що
зле, що лишити, що поліп-
шити, що пропустити, од-
нак, не робити закидів, які
породжують сумніви щодо
добросовісності й об'єк-
тивізму критики.

Січневі роковини у Ст. Петербурзі

Акт підписання прокла-
мації Української Незалеж-
ності в Ст. Петербурзі,
Флориди, відбувся у по-
неділок 22-го січня ц. р. у
Міській Ратуші в присут-
ності української делегації,
що очолює голова Ма-
рія Сеник. Підписання
відбулося після піднесення
прапорів біля ратуші о год.
8-й ранку. Описіла деле-
гація увійшла до канцеля-
рії посади, де відбула-
ся церемонія передачі про-
кламації українцям. По-
садник Соріне Фреман за-
кликала продовжувати свої
звичай, щоб відзначити за-
тра та розбудови українсь-
кої громади на нашому
терені.

61-річницю Української
Державності і Соборності
під проводом Українсько-

Американського Товари-
ства відзначено 21-го січня
в залі парафіяльної церкви.
Академію попереджено Св.
Літургією в наміренні укра-
їнського народу та панахи-
дою за тих, які своє жит-
тя віддали за незалеж-
ність України. Парох цер-
кви Адамьяк попросив усіх
до парафіяльної залі, де
відбулася Академія. Голо-
ва п. Сеник англійською
мовою відкрив програму
Академії, попросивши ред.
Ярослава Гайваса виголо-
сити святочну доповідь.
Уривки ІУ Універсалу від-
читала Стефанія Цегельська,
хорові точки виконав
місцевий хор „Україна“
під диригентурою інж.
Богдана Бемка.

Юліан Іваскевич

Об'єднання Українських Православних
Сестричтв у США

спонсорує

КОНЦЕРТ

ПОСТОВОЇ ТРІОДІ
в неділю, 1-го квітня 1979 року
о год. 1:30 після Служби Божої
в катедрі Св. Тройці в Нью Йорку

359 Брум стріт

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

ХОР КАТЕДРИ Св. ВОЛОДИМИРА,
диригент проф. В. ЗАВІТНЕВИЧ

ХОР КАТЕДРИ Св. ТРОЙЦІ,
диригент п-і ВАЛЯ НАЛИВАЙКО

Чикаго й околиця!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
в Чикаго, Ілл.

повідомляє, що

в п'ятницю, 30 березня 1979 р., о год. 7 веч.
в Союзному Домі в Чикаго, Ілл.
при 845 Н. Вестер Авеню

відбудуться

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів
Округи

Участь в нарадах повинні взяти члени Окружної Управи,
всі відділові урядовці та конвенційні делегати.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Ствердження правосильності Зборів.
3. Вибір президії.
4. Відчитання протоколу з останніх загальних зборів.
5. Звіт уступаючої Управи та Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами.
7. Удільнення абсолютної уступачої управі.
8. Вибір нової Управи та Контрольної Комісії.
9. Внески, запити, різне.
10. Закриття нарад.

У зборах візьмуть участь:

д-р Мирон Куропас, заступник гол. преде. УНС
інж. **Анатолій Дорошенко**, гол. радний УНС
Олена Олек, голова радня УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Михайло Сорока
голова

Степан Горалевський
секретар

Концерт едмонтонської

Симфонічної оркестри
з програмою українських творів

У неділю, 4-го листопада
ц.р. в год. 8:30 вечора в
Ювілейній Авдотії, з над-
звичайним успіхом відбувся
другий концерт едмонтон-
ської Симфонічної оркес-
три з українською програ-
мою, із серії „Українських
Мистців Геритидж“ — 1978-
1979.

Диригував оркестрою і
хором гість-диригент Воло-
димир Колесник з Торонто,
колишній диригент і мистец-
тський керівник Київської
Державної Опери і Балету.
Відомий в Едмонтоні хор
„Дніпро“, диригентом
якою є Марія Дитиняк, взяв
участь у цьому величавому
концерті.

У першу частину програ-
ми вийшли такі твори:
Увертюра до опери „Тарас
Бульба“ (оркестра й хор) М.
Лисенко — Л. Ревуцький
інстр.: Б. Лятошинський.
Виконання цієї увертюри
під керівництвом маестра
Володимира Колесника бу-
ло надзвичайно цікаве, пов-
не енергії, життя і величос-
ти, що символізувало і при-
гадувало нам могутню — ге-
роїчну козацьку добу. Вве-
дення живого хору в увер-
тюру В. Колесником надало
ще більше могутності,
героїчності і повноти зву-
чання Увертюри. Було по-
мітно, що музику цього дво-
ру легко сприймає україн-
ська публіка, тому що вона
є побудована на мотивах
українських народних геро-
їчних пісень.

„Заповіт“ (оркестра й
хор) Г. Гладкий — К. Сте-
ценко, інстр.: Ю. Філя,
слова: Т. Шевченко. Маес-
тро В. Колесник зумів пере-
дати свої глибокі задуми
хорові й оркестрі і цим до-
сягнув чудової краси у ви-
конанні твору, передаючи
правдивий музично-драма-
тичний зміст Заповіту. Ци-
кава і високомайстерна ін-
струменталізація Ю. Філя,
збагатила звучання твору
надаючи йому специфічної
забарвлення і краси оркес-
трової супроводу.

„Туман хвилями лягас“,
хор з опери „Утоплена“
(оркестра й хор) М. Лисен-
ко, інстр.: С. Яременко. Ось
піднялася чародійна дири-
гентська паличка і полилися
таємничо-мистичні звуки
вступу оркестри. Згодом
почали співати чоловічі го-
лоси, створивши неймовір-
ну красу звучання. І постав
тоді перед нами чудовий
образ української тихої но-
чі, коли вечорами, хлопці й
дівчата зустрічалися на ву-
лиці села і співали прекрасні
українські народні пісні.

„Карпатська легенда“
(симфонічна поема) В. Го-
моляка. Цей твір в інтер-
претації В. Колесника, зву-
чав неймовірно гарно і в
стилі, а своєю красою по-
ловила слухачів цілковито.
Цей твір побудовано на
тональностях і ритмі фольклору
західної частини України,
Гуцульщини, з характерис-
тичною для гуцульської му-
зики побільшеною секун-

дою, що домінувала через
увесь твір.

„Реве та стогне Дніпр
широкий“ (оркестра й хор)
Д. Крижанівський — В. Ко-
лесник, інстр.: Ю. Філя,
слова: Т. Шевченко. Краса і
чар цієї чудової пісні у ви-
конанні хору „Дніпро“ і ор-
кестри з незвичайно гли-
бокою інтерпретацією В.
Колесника, звучатиме дов-
го у пам'яті слухачів. Треба
відмітити що високомай-
стерна оркестрація Ю. Фі-
ля, безумовно додала краси
й могутності звучанню, ха-
рактеризуючи могутність
Славути-Дніпра і тишу чу-
додітної ночі в Україні.

Треба з признанням від-
мітити що диригент хору
„Дніпро“ Марія Дитиняк,
зовсім добре вивчала всі
своє важкого завдання,
підготувавши пісні до цьо-
го концерту. Звучання хору
„Дніпро“ в інтерпретації М.
Колесника, було цікаве,
гарне, а подекуди (в піано-
піаніссимо) просто чудове,
ніжно-чародійне. Мінус був
той, що при форте-форте-
симо з штучним підсилен-
ням звуку, живі людські
голоси, тратили багато на
своїй природній красі. При
невдалому розташуванні
мікрофонів, басова партія
домінувала авесь час над
цілим хором, а партія те-
норів звучала слабо. В увер-
тюрі „Тарас Бульба“ партія
сопранів на високих нотах
звучала різко-металічно, не-
природно, однак це все на-
певно з вини не як слід роз-
ставлених мікрофонів.

Після перерви, у другій
частині програми концерту
виконано „Українську сим-
фонію а мінор“ в чотирьох
частинах М. Калачевсько-
го. Симфонія приваблює
народнозвучною мело-
дичністю, ширістю музич-
ного письма та ясністю йо-
го стилю. Композитор по-
будував цей твір на темах
українських народно-попу-
лярних в тому очерку часу
пісень, що надає правдивий
український характер ціло-
му твору.

Із великим надхненням і
глибоким знанням цього
твору, диригував маестро
Колесник, передаючи зміст,
характер і задум компози-
тора. Не зважаючи на мале
число проєкт, диригент зумів
досягнути доброго техніч-
ного виконання оркестри та
чітко-виразної інтерпрета-
ції.

Численна, на цей раз, пуб-
ліка, тепло приймала вико-
навців, за кожну точку
нагороджувала їх, а зокре-
ма диригента, якимий й
гучним оплесками. Під кі-
нець програми, оваційно,
встаючи з місць, довготри-
валими оплесками, публіка
виявила своє захоплення і
вдячність дорогому маес-
тро В. Колесникові та хорові
„Дніпро“.

Організаторам серії кон-
цертів „Геритидж“, на чолі
з Романом Остафевським,
належить велике признан-
ня та шана, за їхню велику
працю.

Сергій Яременко

В АТЕНСЬКОМУ

ВІДБУДЕТЬСЯ

ВИСТАВКА

УКРАЇНСЬКОГО

НАРОДНОГО

МИСТЕЦТВА

Атени, Н. Й. — Тут у Гро-
мадському Центрі цього
міста, в Галерії Ради для
Справ Мистецтва, у п'ят-
ницю, 30-го березня, при 2,
Перша вулиця, відбудеться
відкриття показу народно-
го мистецтва та виставки п.
з. „Писанка“. Цього дня у
програмі, яка розпочнеть-
ся о год. 7-й і триватиме до
год. 9-ї вечора, виступить
Лаврентій Туркевич, вико-
нуючи українську народну
музику, а також висвітлю-
ватимуть фільм — писання
писанок.

Виставка, яка триватиме
до 22-го квітня, буде від-
крита від понеділка до п'ят-
ниці від год. 9-ї до 12-ї
виполудне і від 1-ї до 5-ї по
полудні. А в суботі і неді-
лі від 1-ї до 4-ї по полудні.

Замість квітів на свічку могили мого Дорогого Тети

бл. п. Орисі Шухевич
складаю 20.00 доларів
на „Церкву в Потребі“.

Детройт, Міш.

Манусяк СТАШИНСЬКА

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ ВТРАТИ
нашого Найдорожчого
БРАТА, ШВАГРА І СТРИЙКА

бл. п.

Д-ра БОГДАНА ОЛЕСНИЦЬКОГО
зложили \$50.00 на Українській Студії в Гарварді.

Ньюарк, Н. Дж. **Юрія ОЛЕСНИЦЬКИЙ** з Родиною

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

бл. п.

Д-ра Богдана Олесницького

1000.00 доларів

на Стипендійний Фонд Українського Лікарського

Т-ва ім. проф. Мар'яна Панчишина

зложили

ЖІНКА, ДІТИ І ВНУКИ

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

мого Незабутнього і Найдорожчого

МУЖА

СЛ. П.

ІВАНА М. КРИЛОВА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
І ПАНАХИДА

в неділю, 1 квітня 1979 р., о год. 10 ранку
в церкві Всіх Святих в Нью Йорку, Н. Й.
при 11-й вул. (коло 3-ї Авеню)

Щиро прохаю згадати Покійного у своїх молитвах.

Невтішна дружина **ОКСАНА**

ПОДЯКА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ

НАШОГО ДОРОГОГО БРАТА, ШВАГРА І ВУЙКА

бл. п. ІГНАТА КАМЯНКИ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в середу 28-го березня 1979 року
в церкві св. Юра в Нью Йорку о год. 8-й рано

З волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність
дня 16-го лютого 1979 р. наш Дорогий брат, Швагер і

Вуйко

ІГНАТ КАМЯНКА

Цією дорогою складало ширю подяку о. Тарасові
Прокопів за відправлення панахид, похоронів та
прощальні слова над домовиною. Щиро дякуємо п.
диригентові Іванові Хомині за похоронні пісні. Наша
ширя подяка Вп. п. Іванові Винникові і п. М. Турецькому

ПОНОВНІ...

(Закінчення зі стор. 1)

ніса Квітковського — говорив п. П. Дорожницький — є великою і болючою втратою не тільки для родини Покійного та його друзів з ПУН, ОУН і націоналістичного руху, але і для всього народу. Відданість померлого Голови ПУН ідеалам українського визволення та його патріотизм служили прикладом і були заохотою для багатьох. Своє коротке слово закінчив п. Дорожницький закликом вшанувати належно пам'ять Покійного в 40-й день його смерті.

Першим з поміж багатьох представників промови провідний член Проводу Організації Українських Націоналістів проф. д-р Степан Галамай. Прошавши Покійного від імені Проводу ОУН, проф. д-р С. Галамай підкреслював зокрема прикладну, бо непохитну віру Покійного в ідеали українського націоналізму. „Ми, націоналісти, завжди повинні пам'ятати — говорив проф. Галамай — що ми не є „дискусійним клубом“, що ми, народ український, маємо могутню та найбільш жорстокого і безпощадного ворога, з яким не дебатується словами...“ Закликом до спільної і об'єднаної боротьби проти цього ворога, що мусить бути для нас центральною проблемою, закінчив своє коротке слово проф. д-р Степан Галамай.

Після даліших коротких слів прощання Покійного та співчуття його Родини, що їх виголосили ред. Володимир Біляв від Центрального Комітету Української Революційно-Демократичної Партії, проф. д-р Наталія Пазуняк від Світової Федерації Українських Жіночих Організацій та мгр Іван Базарко від Українського Конгресового Комітету Америки, провідник цієї траурної церемонії запросив до слова головного президента Українського Народного Союзу д-ра Івана Флиса, який на цьому похороні очолював більшу делегацію Головного Уряду УНС в особах: заступника головного президента д-ра Митрона Куропаса, головного секретаря Володимира Сохана, головного організатора Василя Оріховського, почесних членів Головного Уряду інж. Степана Куропаса і Юліана Лисогора та редактора-емерита Антона Драгана. Крім згаданих, активну участь у похороні взяли головні контролери о. митрат Степан Біляк, декан Філадельфії, який разом з головою Консисторії о. митр. Артемієм Селепніною, о. деканом Богданом Желіхівським, о. Володимиром Поліщуком, о. ректором Ісхонімом та іншими послужили в похоронних відправах в церкві й на цвинтарі, та проф. д-р Богдан Гнатюк, голова Головної Управи ОДВУ. Проф. д-р Богдан Гнатюк, інж. Степан Куропас, який є головою Сенату ОУН, та д-р Митрон Куропас, як провідний діяч МУН, взяли участь у почесній стійці біля домовини Покійного під час відправ у церкві. Головного передсідника д-р Івана Флиса, прощавши Покійного в останню дорогу, згадав коротко про його великі заслуги, як провідного політичного і суспільно-громадського діяча та великого патріота і при цьому активного члена УНС, делегата на кількох Конвенціях УНС.

У далішому прошали Покійного та висловлювали співчуття його Родині: Головного передсідника Українського Братського Союзу Івана Олексія; Ред. Іван Кедрин-Рудницький від Співки Українських Журналістів Америки; Олександра Калінника від Співки Визволення України; Пані Неоніла Сохан від Крайової Пластової Старшини; Д-р Новосівський від Об'єднання Буковинців; Леонід Філь від Координаційної Ради Ідеологічно-Споріднених Націоналістичних Організацій (ІСНО) зі своїми членами в усіх країнах українського поселення у вільному світі; Пані Дарія Бойдуник від Головної Управи Українського Золотого Хреста; Пор. Михайло Шебель від Української Стрілецької Громади в Канаді; Д-р Сергій Кротюк від Союзу Ветеранів Українського Різистансу.

Майстер траурної церемонії п. Павло Дорожницький в далішому згадав про численні вислови жалю і співчуття, що наспіли телеграмами і поштою, в цьому від Світового Конгресу Вільних Українців та підписом заступника президента пани Стефанії Савчук та секретаря інж. Василя Безхлібника, від Закарпатського Представництва Української Головної Визвольної Ради та підписом голови д-ра Мирослава Прокопа і секретаря д-ра Романа Борковського, Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України за підписом голови пани Ульяни Стецюк та численні інші. Далішню повідомлено, що в похоронах взяли особисту участь представники: ЗП УГВР Роман Купчинський, Союз Гетьманців Державників мгр Ярослав Савка, організаційної мережі ОУН Європи Володимир Хом'як та інші.

На закінчення цієї траурної церемонії п. Михайло Мушинський відіграв Комунікат Проводу Українських Націоналістів (надрукований на іншому місці в цьому числі), а зворушливі слова подяки усім за

участь у похороні та вислови жалю і співчуття сказала вдова пани д-р Марія Квітковська, згадавши при цьому, що до останніх турбот і заходів Покійного було здемаскування советських „святкувань“ роковин Переяславської угоди.

Закінчив серію виступів коротким словом дотеперішній заступник Голови ПУН п. Микола Плав'юк подякою всім за участь у похоронах, повторенням співчуття Родині, закликом до збереження черговості вартостей та пригадкою, що вже вкотре має відбутися дев'ятий з черги Великий Збір Українських Націоналістів, до завдань якого належить і вибір ПУН та його Голови.

Молитвою, ще одним „Вічна пам'ять“ та співом українського національного гімну „Ще не вмерла України“ закінчено прощання і відправу у вичність померлого четвертого з черги Голови Проводу Українських Націоналістів, сл. п. д-ра Дениса Квітковського.

ЖАЛОБИ УРОЧИСТІ В ДЕТРОЙТІ

Як уже згадано, сл. п. д-р Денис Квітковський помер у Детройті в четвер, 15-го березня. Помер о год. 9:30 вечора і цілком несподівано для всіх, мабуть, і для нього самого. Дещо про час і обставини смерті згадав у розмові д-р Зенон Городиський, член Проводу Українських Націоналістів. „У четвер, 15-го березня — згадав д-р Городиський — це була година 9-ої вечора і зазвонив телефон. Підійшов слухавку і чує знайомий голос: Добрий вечір, друже Дороте! Я маю до Вас деякі важливі справи... Починаю цю справу обговорювати і в одній хвилині д-р Квітковський каже: Друже Дороте, підждіть хвилину, я принесу документ і Вам прочитаю... І ще раз повторив: Підждіть хвилину при телефоні, я зараз повернуся... Пройшло кілька хвилин і замість почути знову голос д-ра Квітковського, я почув, як хтось делікатно поставив слухавку. З'язок урвався. А через яку годину знову телефон і стрісна вістка: д-ра Дениса Квітковського, Голови ПУН, уже немає між живими...“ — згадав д-р Зенон Городиський. Очевидно, що серце д-ра Д. Квітковського нагло і несподівано перестало битися, як він ішов по документ.

У Детройті домовина з тлінними останками д-ра Д. Квітковського була приміщена в похоронному заведенні Бугая на протилежній української католицької церкви Непорочного Зачаття в Гемтрему вже четвертого дня, в п'ятницю, 16-го березня. В суботу, 17-го березня в год. 6-й вечора о. прот. Нестор Столярчук, настоятель української православної катедрі св. Покрови, разом з о. прот. Володимиром Мельником з Енн Арбору, відправив першу панахиду. Сослужив о. Себастьян Собол, ЧСВВ, з української католицької церкви НЗПДМарії. Співав хор церкви св. Покрови під орудою проф. Ю. Розгона. Після відправи, о. Н. Столярчук, який був теж великим другом Покійного, виголосив прощальне слово, складаючи співчуття родині. В панахиді взяли участь місцеві організації з д-ром А. Жуковським, головою митрополітального Відділу УККА у проводі.

В неділю, 18-го березня, домовина з тлінними останками Покійного була ще в похоронному заведенні, а в поплудневих годинах, при участі Родини та багаточисельної громади, члени Т-ва Українських Адвокатів та провідні члени ОДВУ вислали домовину з заведення і перевезено до катедрального храму УПЦеркви у Савтфілді біля Детройту, де в год. 7-й вечора відправлено панахиду, яку очолював о. прот. Н. Столярчук та з участю отців митроф. прот. С. Ганкевича, Ф. Коваленка з Клівленду, М. Кудановича з Мінеаполісу і В. Мельника з Енн Арбору. Співав хор української православної церкви св. Покрови під орудою маestra Петра Кістастого. Привітними на панахиді були численні громадяни, між ними багато видатних діячів також з Канади та віддалених місцевостей, як Клівленд, Чикаго та ін.

Пані Марія Квітковська, — дружина Покійного, висловила подяку усім, що відправами, молитвами, жертвами, численною участю, добрим словом і згадкою віддали шану її покійному чоловікові д-рові Денисові Квітковському, Голові Проводу Українських Націоналістів. Пані Квітковська згадала, що останньою настановою її чоловіка, провідника політично-революційної організації ОУН, було дати відсіч окупантові України з приводу його „святкувань“ роковин Переяславської Угоди. Вона з натиском пригадала, що нам всім треба доказати світові, що Україна завжди прагнула і змагалася за свою самобутність і державну незалежність і в цій боротьбі принесла великі жертви. Тому треба далі боротися аж до досягнення наміченої мети.

Ред. М. Ваганський у своєму прощальному слові вказав на глибокі ідеї українських і світових мислителів, які своїми думками сягали верхів людського духа та маркували неоперімі поняття про безсмертність Богом даної нам душі, що беззастанно стремить до совершенності і вичности.

На кінець, на прохання о. Н. Столярчука, жалобну трапезу закінчив висловом співчуття і жалю з приводу передчасного відходу від земного життя сл. п. д-ра Д. Квітковського прот. М. Куданович з Мінеаполісу. У вівторок, 20 березня 1979 року, тлінні останки сл. п. д-ра Д. Квітковського перевезено літаком до Нью-Йорку, де далішні похоронні формальності зайнялись похоронне заведення Литвина і Литвина.

ДЕКЛАРАЦІЯ...

(Закінчення зі стор. 8)

першочергове, головне завдання Державний Центр УНР а екзиль і в цьому напрямі підуть усі зусилля VIII Сесії УНР.

Тридцятилітній досвід, від часу заснування Української Національної Ради, як одної з частин ДЦ УНР, показав, що не слід гаяти часу на теоретичні дебати й паперові узгодження, а слід усією своєю увагою й енергією спрямувати на роботу, на організацію спільних акцій і виступів, на спільні зусилля й боротьбу. Українська громадськість у своїй масі, як це ми мали змогу неодноразово переконавшись, завжди своєю активною участю і потрібними жертвами підтримала широкомасштабні заходи. Не за партіями йде громада, а за тими, що працюють, організують, змагаються, мають успіхи.

І тому VIII Сесія УНР, українського революційного перепарламенту, має присвятити свою увагу а) духовній і організаційній мобілізації українського суспільства, б) розбудові й зміцненню спільного фронту повнолітних Московських народів, в) піднесенню українського політичного життя й активності на такий рівень, щоб могли як рівнозначний чинник включитися в загально-світову боротьбу з російським імперіалізмом і в перебудову світу на національному принципі.

VIII Сесія відбувається в часі, коли надходить „зміна варті“ й покоління діячів, вихованих в Україні, передає керівництво і відповідальність діячам, які вирости й вишкוליлися на поселеннях у різних країнах. Саме під цим кутом вже тепер перебудовується шість життя української діаспори і тим самим шляхами мусить піти і наша політична діяльність. Дотеперішні — методи, люди і партії — в негодному мусить поступитися новому. Бо тільки раціонально розрахована і під кожним оглядом відповідаюча сьогоднішнім і завтрашнім потребам розв'язка фундаментальних проблем нашої політики і вичисленої боротьби забезпечить тривале існування і успішну діяльність Державного Центру УНР в екзиль. Саме тому розв'язано УНРУ сьомого скликання, переведено зміни в основному законі ДЦ УНР та пороблено інші заходи і зміни. Накінше скликання VIII Сесії УНР. VIII Сесія всесторонньо розгляне і дасть свою оцінку переведеним змінам та проробленим заходам, запізнається з цілим комплексом підставових проблем і на цій базі схвалить практичні напрямки. Тільки у такий спосіб ми зможемо створити підстави для того, щоб гідно виконати свою роль у визвольній боротьбі українського народу, допомогти йому і підтримати українських патріотів в Україні та поза її межами заслоною у їхній жертвенній і небезпечній діяльності, накінець поширити свою участь і перебрати на себе нові завдання у загальних національних зусиллях, в першу чергу ті, яких неможливо виконувати в Україні.

Звертаючись до української громадськості з цією декларацією, ми просимо в неї моральної, матеріальної, а насамперед ділової підтримки. Перед нами нові завдання й почини, ми приготуємося пліти значно поширену діяльність, про яку поступенно й своєчасно інформуватимемо громаду. Ключем всіх людей доброї волі, людей різних переконань і політичних напрямків: ставим разом до праці, збільшимо свої зусилля, бо тільки таким чином відбудемо посилення наступ російського імперіалізму і використаємо всі ті шанси й нові можливості, які тепер постали.

VIII Сесія УНР відбувається в Рік Симона Петлюри, який проголосив ДЦ УНР в сторіччя його народин. У цьому році ми покажемо, що його ідеям ми вірні та що його життєвий шлях і трагічна смерть з рук більшовицького агента є віхою, яка показує нам шлях у майбутнє. Цим шляхом підемо ми і наші діти, і діти наших дітей аж до остаточної перемоги, до відбудови самостійної, соборної держави українського народу, Української Народної Республіки.

Дано в сорокову річницю проголошення державної самостійності Карпатської України.

За Державний Центр Української Народної Республіки в екзиль:

Микола Лівницький і Микола Степаненко, Президент і Віцепрезидент Української Народної Республіки, Теофіл Леонтій, Голова Уряду УНР Республіки, Антін Мельник і Володимир Біляв, Заступники Голови Уряду, С. Букшова, В. Федорчук, М. Липовецький, ген.-хор. К. Мандзенко, Я. Рудницький, Г. Ткаченко, А. Широкопест — члени Уряду, П. Лимаренко, К. Луценко — заступники, Я. Гайвас — керівник Українського Інформаційного Бюро

Приймається оголошення СЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі“

Адміністрація „СВОБОДИ“ запрошує Вшановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Великодньому числі, що зайдуть у найдавший закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГолошень:

1 цаль через 1 спальту .. \$ 4.00	4 цалі через 2 спальти ... 24.00
1 цаль через 2 спальти .. 6.00	5 цалів через 2 спальти . 30.00
2 цалі через 2 спальти ... 12.00	6 цалів через 2 спальти . 36.00
3 цалі через 2 спальти ... 18.00	та в інших розмірах.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за новим стилем до 6-го КВІТНЯ 1979 року
за старим стилем до 12-го КВІТНЯ 1979 року

При замовленні, ПРОШУ ЗАНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Оголошення святочних побажань, РАЗОМ з ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

У Гарварді появилась книга про структуру козацької держави

Любителі рідної історії, зокрема козацької доби, коли то український наріз, як зорганізована сила, по довгій перерві виступив знову як активний чинник на політичній арені — матимуть неабияку сатисфакцію з появи преші-кавої, англійської 2-томної праці історика Юрія Гасцького п. н. „The Cossack administration of the Hatmanate“, виданої Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету.

У двох об'ємистих книгах (789 стор.) знайде читач історію усіх знаних у різний час 52-ох козацьких полків, які діяли за Гетьманщиною по обох сторонах Дніпра в рамках нової адміністративно-територіальної системи, створеної в наслідок визвольної війни 1648 року, виконуючи в ній функції державної військової адміністрації.

Кожному полкові присвячує автор окремих, досить обширний розділ, в якому подає назву полку, час його виникнення, поділ на сотні, особовий стан полку та поименний список командирів полку та всієї полкової старшини. В окремих підрозділах обговорено коротко історію кожної сотні, її найменування за місцем осідку, з вирахуванням прізвищ сотників та сотенної старшини.

На початку кожного розділу поміщено начерк адміністративного району полку з означенням осідків окремих сотень.

Цікавою, зокрема для галичан, буде довідка про Покутський полк, зорганізований в 1648 році на Покутті в околиці Отинії, неподалік Станіславова (нині Івано-Франківськ). Полк нараховував біля 15 тисяч козаків і під командою полковника Семена Височана провадив партизанську війну проти польських з'єднань.

Згадавши також годиться про Турівсько-Пинський полк, зорганізований на Поліссі в 1657 році, якому присвячено окремих розділ.

На закінчення видатне місце присвячено організації та особовому складу центральної установи козацького війська — Раді Гетьманських Старшин, яка від імені гетьмана керувала адміністративно козацької територією.

У тому розділі автор подає перелік усіх гетьманів від Богдана Хмельницького до Кирила Розумовського.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ

УНСоюзу!

когда та перераховує прізвища всіх членів тієї своєї рідної Начальної Команди та Гетьманського Штабу козацьких військових з'єднань, яка, як правило, складалась з генерального обозного (квартирмейстер), генерального судді, генерального писаря, генерального підскарбія, генерального осявула, генерального хорунжого та генерального бунчужного.

Переглядаючи цю знамениту працю, сперту на всі можливі доступні джерела, мимохвилю повертаємо до широкого панорами козацької минувшини, до роликів великих подій, що перемішувались по українській землі та неменших сподівань, коли то цупко сповна козацька громада з таким ентузіазмом розторозувала ворогів тогочасної України.

Треба лише радити, що ця праця знайшла свого виставного месенета саме в Українському Науковому Інституті Гарвардського Університету. Публікація англійською мовою Джерел, що сприяють пізнанню історії українського козацтва, є явищем наскрізь позитивним, тим паче, що пересічний західний інтелектуал не знає про козаків взагалі, а про козацькі стосунки з західноєвропейськими державами зокрема.

Вичерпна праця Юрія Гасцького стане у пригоді не лише професіоналам різних галузей знань, але також усім тим, кому дорожче минуле, з якого б'є велич нашого народу.

Ворогам, які звикли були називати українців гайдамаками дичиною і домашнім скептикам, які не віряли у державно-творчі здібності української нації, ця книжка показує добре розвинену, справно діючу і на свій час модерну українську державну структуру.

Ціна книжки (2 томи) — 18.50 доларів.
Книгу можна набути звертаючись на адресу: Ukrainian Studies Fund-Publication, 1583 Massachusetts 02138.

Тел. GR 3-3550, New York, 10003

Випродаж книжок триває ТІЛЬКИ до кінця березня.

ПРОДАЄМО І КУПУЄМО речі давнього мистецтва (антики).

Відновлюємо старі образи.

ANTIQUES

G. and Z. AVRAMENKO CO.
228 East 14th Street
(bet. 2nd and 3rd Ave.)
New York, N.Y. 10003
Tel. (212) 982-3488, (212) 353-3727

●FUNERAL DIRECTORS●

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE
5535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 583-2475

191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-3630
Директор ЮСІФ СЕНКОВСЬКИЙ
Займається влаштуванням поховань в каліфлорні, поховань в кожній районі міста. Поховання по мінімальним цінам.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

Український Народний Союз
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

P.O. Box 17 a — 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ПАНОВЕ
Пробути вислати інформації пр. забезпечення

Ім'я і прізвище

Адреса

Місто (Стейт) Зип код

МОЯ ДАТА НАРОДЖЕННЯ:

день місяць рік

Український Народний Союз
проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ
потребуючим студентам
на академічний рік 1979-80

Стипендії будуть призначені Стипендіальною Комісією УНС-Союзу студентам визначених університетів і коледжів, які є членами УНС-Союзу щонайменше два роки, на основі:

1. Фінансової потреби.
2. Студійних досягнень (оцінок).
3. Активності в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендію, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНС-Союзу, слід вносити до 31-го березня 1979 року, на адресу:

Ukrainian National Association
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302